

รายงานฉบับสมบูรณ์

ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกในครัวเรือนต่อมารดาที่
ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรและบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี ในจังหวัดเพชรบูรณ์

Harms from household members's drinking to mothers who are
responsible for raising children and their children under 5 years
in Phetchabun province

สัญญาเลขที่ 65-10068-29

โดย

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สอนทน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล จันทร์มา

นางอัมพร สอนทน

ชื่อองค์กรรับทุน

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ได้รับทุนสนับสนุนโดย

แผนงานศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

มกราคม 2567

สัญญาเลขที่ 65-10068-29

รายงานฉบับสมบูรณ์

ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกในครัวเรือนต่อมารดาที่
ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรและบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี ในจังหวัดเพชรบูรณ์

Harms from household members's drinking to mothers who are
responsible for raising children and their children under 5 years
in Phetchabun province

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สอนทน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล จันทร์มา

นางอัมพร สอนทน

ซึ่งองค์กรรับทุน

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ได้รับทุนสนับสนุนโดย

แผนงานศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Final Report

Harms from household members's drinking to mothers who are responsible for raising children and their children under 5 years in Phetchabun province

(Contract no 65-10068-29)

By

Project manager

Asst. Prof. Dr. Paithoon Sonthon

Asst. Prof. Dr. Narumon Janma

Mrs Aumporn Sonthon

Organization

Faculty of Science and Technology,

Phetchabun Rajabhat University

This project was supported by

Center for Alcohol Studies,

Faculty of Medecine, Prince of Songkla University

January 2024

บทคัดย่อ

เป็นการศึกษาแบบเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional analytical study) มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดร้อยละของผลกระทบและอธิบายลักษณะของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดาและต่อเด็ก และเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนกับผลกระทบต่อมารดาและต่อเด็ก เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ คำนวณขนาดตัวอย่างจากสูตรประมาณค่าสัดส่วน ได้ขนาดตัวอย่าง 1,500 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนและแบบกลุ่ม (Multi-stage cluster random sampling) ได้อำเภอ 6 แห่งๆ ละ 1 ตำบล ๆ ละ 10 หมู่บ้าน รวม 60 หมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้านใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,503 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ Multiple binary logistic regression

ผลการวิจัย พบว่า ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด ร้อยละ 23.0 โดยผลกระทบต่อมารดา มีร้อยละสูงสุดในเรื่องเคยถูกคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ ดุด่าว่ากล่าว ตะคอก ถูกเหยียดหยาม หยาดคาย ดูหมิ่นและทะเลาะ ร้อยละ 3.8 รองลงมา เคยโดยสารหรือนั่งรถไปกับคนขับรถที่ดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 3.2 และร้อยละของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อเด็ก อย่างน้อย 1 ชนิด ร้อยละ 3.5 โดยผลกระทบต่อเด็ก มีร้อยละสูงสุดในเรื่อง เด็กที่ดูแลถูกดุด่าอย่างรุนแรง เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว ร้อยละ 2.2 และเคยมีเงินไม่เพียงพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูเด็ก เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน ร้อยละ 1.8

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน ได้แก่ จำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ดื่มอย่างน้อย ≥ 2 คน (AOR = 22.96; 95%CI = 8.05, 65.46) จำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ดื่มอย่างน้อย 1 คน (AOR = 10.39; 95%CI = 7.13, 15.14) และสมาชิกคนอื่น ๆ ดื่ม แต่ไม่ดื่มอย่างน้อย 1 คน (AOR = 3.91; 95%CI = 2.78, 5.49) การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของมารดา ได้แก่ มารดาดื่มอย่างน้อยเป็นประจำ (AOR = 3.25; 95%CI = 1.58, 6.68) และมารดาดื่มแต่ไม่ดื่มอย่างน้อย 1 ครั้ง (AOR = 1.77; 95%CI = 1.19, 2.63) และมารดามีอาชีพรับจ้าง (AOR = 1.66; 95%CI = 1.08, 2.55) มีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน ได้แก่ จำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ดื่มหนัก 1 คน (AOR = 11.1; 95%CI = 4.73, 26.44) และสมาชิกคนอื่น ๆ ดื่มแต่ไม่ดื่มอย่างน้อย 1 ครั้ง (AOR = 3.41; 95%CI = 1.41, 8.22) การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของมารดา ได้แก่ มารดาดื่มอย่างน้อย 1 ครั้งเป็นประจำ (AOR = 5.75; 95%CI = 1.69, 19.61) และมารดาดื่มแต่ไม่ดื่มอย่างน้อย 1 ครั้ง (AOR =

4.23; 95%CI = 1.96, 9.16) มีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น หน่วยงานในระดับนโยบาย ควรออกกฎหมายหรือมาตรการ ห้ามสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนรวมถึงมารดาตีหรือตีแอลกอฮอลล์ หากในครัวเรือนมีมารดาที่กำลังเลี้ยงดูบุตรหรือมีเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี หน่วยงานระดับปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง ควรจัดกิจกรรมการคัดกรองและการส่งเสริมสุขภาพแก่มารดาหรือเด็กที่เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบจากการตีของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน เช่น ครัวเรือนที่มีสมาชิกในครัวเรือนตีหรือตีแอลกอฮอลล์ และควรจัดช่องทางในการสื่อสาร การขอรับการช่วยเหลือต่าง ๆ แก่มารดาและเด็กกลุ่มเสี่ยงที่ครัวเรือนมีสมาชิกคนอื่น ๆ ตีหรือตีแอลกอฮอลล์

คำสำคัญ : การตีหรือตีแอลกอฮอลล์ สมาชิกในครัวเรือน ผลกระทบจากการตีของผู้อื่น
มารดาและเด็ก

Abstract

This is a cross-sectional analytical study. The objective of this study was to measure the percentage and describe the harms from other household members' alcohol drinking to mothers and children, and to investigate the association between household members' alcohol-drinking behavior and harm to mothers and children. The data collection tool was an interview which was checked for content validity by 3 experts. Data was collected through interviews. Calculate sample size from the proportion estimation formula, the sample size was 1,500 participants. Multi-stage cluster random sampling was done, resulting in 6 districts, each district was selected 1 sub-district, and each sub-district was selected 10 villages, and each village used the entire participants. Data were collected from a total sample of 1,503 participants, accounting for 100 %. Descriptive statistics were used, including frequency, percentage, mean, and standard deviation. and use inferential statistics such as multiple binary logistic regression.

The results of this study found that the percentage of the harm of at least one type from alcohol drinking by other members in a household on the mother was 23.0%, with the harm on the mother having the highest percentage in ever being attacked by someone who drinks alcohol, scolding, yelling, insulting, disrespecting, being rude, disrespecting, and fighting at 3.8 %, followed by having traveled or ridden with a driver who drank alcohol at 3.2 %. The percentage of harm from drinking alcohol by other members in a household on children at least 1 type was 3.5%, with effects on children has the highest percentage of children in their care were harshly scolded. Due to the alcohol consumption of 2.2% of family members and having insufficient money to pay for raising children in their care due to family members' alcohol use 1.8 %.

Alcohol drinking by other members of the household included having ≥ 2 other heavy drinkers (AOR = 22.96; 95%CI = 8.05, 65.46), having other heavy drinkers 1 person (AOR = 10.39; 95%CI = 7.13, 15.14) and others drank but did not drink heavily (AOR = 3.91; 95%CI = 2.78, 5.49). Mothers' alcohol use included regular heavy drinking (AOR = 3.25; 95%CI = 1.58, 6.68) and drinking but not episodic drinking (AOR = 1.77; 95%CI = 1.19, 2.63) were associated with at least one type of maternal harms that is statistically significant.

Alcohol drinking by other members of the household included having one other person heavy drinking (AOR = 11.1; 95%CI = 4.73, 26.44) and having other people drink

but not heavy drinking (AOR = 3.41; 95%CI = 1.41, 8.22) Maternal alcohol drinking included regular heavy drinking (AOR = 5.75; 95%CI = 1.69, 19.61) and drinking but not heavy drinking (AOR = 4.23; 95%CI = 1.96, 9.16) were associated with at least one type of harm to children with statistical significance.

Therefore, agencies at the policy level should have a law passed prohibiting other members of the household including the mother have drinking alcohol if there is a mother or child under 5 years of age in the household. The relevant operational level agency should organize activities to screen and health promotion for mothers or children who are at risk of being harmed by the drinking of other members of the household, such as households where one member of the household drinks alcohol, and should provide communication channels requesting various assistance for at-risk mothers and children whose households have other household members who drinking alcoholic.

Keywords: Alcohol drinking, household members, harms from others drinking, mothers, and children

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณอาสาสมัครมารดาทุกคน ที่เป็นอาสาสมัครในงานวิจัยนี้ ที่ให้ความร่วมมือและเสียสละเวลาในการตอบแบบสัมภาษณ์ในงานวิจัยนี้

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ทั้ง 6 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโกชน อำเภอนองไผ่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวังพิกุล อำเภอบึงสามพัน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโคกปรัง อำเภอวิเชียรบุรี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาป่า อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเนิน อำเภอหล่มเก่า โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวัดป่า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่อนุญาตให้คณะผู้วิจัยได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูล อำนวยความสะดวก เตรียมพื้นที่ในการเก็บข้อมูลและให้การสนับสนุนสถานที่ทำการวิจัย

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ คณะอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทั้ง 6 แห่ง ที่ให้ความอนุเคราะห์เตรียมชุมชนและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลงานวิจัยในครั้งนี้จนสำเร็จด้วยดี

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่สนับสนุนทุนวิจัยในการดำเนินโครงการวิจัยในครั้งนี้

คณะผู้วิจัย

มกราคม 2567

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	3
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	3
1.6 ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม.....	8
2.1 ความชุกของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้สูบบุหรี่และผู้หญิงและ ผลกระทบ.....	8
2.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้สูบบุหรี่และผู้ หญิง.....	9
2.3 ความชุกของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้สูบบุหรี่ที่ เกี่ยวข้องกับผลกระทบ.....	10
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย	
3.1 รูปแบบการวิจัย.....	12
3.2 สถานที่ทำวิจัย.....	12
3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	12
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	14
3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย.....	16
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	17
3.7 ข้อพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์.....	18

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	19
4.1 ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง.....	20
4.2 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่าง.....	22
4.3 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือน.....	23
4.4 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนักของผู้ดื่มหนักในครัวเรือน ที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด.....	24
4.5 ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนต่อมารดา อย่างน้อย 1 ชนิด จำแนกตามพฤติกรรมการดื่มของสมาชิกคนอื่นๆ ใน ครัวเรือน.....	26
4.6 ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนต่อมารดาเป็นรายเหตุการณ์.....	30
4.7 ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆ ใน ครัวเรือนต่อมารดา.....	31
4.8 ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนและ คนแปลกหน้าต่อมารดาเป็นรายเหตุการณ์.....	32
4.9 ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนต่อเด็ก อย่างน้อย 1 ชนิด จำแนกตามพฤติกรรมการดื่มของสมาชิกคนอื่นๆ ใน ครัวเรือน.....	34
4.10 ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนต่อเด็ก.....	38
4.11 ร้อยละของผลกระทบโดยรวมและระดับความรุนแรงจากการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือน เพื่อนและคนแปลกหน้า ต่อมารดาและเด็ก	39
4.12 ร้อยละของการดูแลผู้ดื่มแอลกอฮอล์และเด็กในความดูแลของมารดา จากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆในครัวเรือน.....	40
4.13 การขอรับความช่วยเหลือ กรณีที่มารดาหรือเด็กเคยได้รับผลกระทบ.....	41
4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิก คนอื่นๆในครัวเรือนกับผลกระทบต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด.....	42
4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิก คนอื่นๆในครัวเรือนกับผลกระทบต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิด.....	45

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5	
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย ข้อจำกัดและจุดแข็ง และข้อเสนอแนะ.....	48
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	48
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	50
5.3 ข้อจำกัดและจุดแข็ง.....	52
5.4 ข้อเสนอแนะ.....	52
เอกสารอ้างอิง.....	54
ภาคผนวก.....	57
ภาคผนวก ก ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์.....	58
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์.....	60
ภาคผนวก ค ประวัติคณะผู้วิจัย.....	67
ภาคผนวก ง ภาพกิจกรรมโครงการ.....	71

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี จำแนกตำบล.....	11
4.1	ร้อยละของลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง (n= 1,503).....	20
4.2	พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่าง (n= 1,503).....	22
4.3	พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือน (n= 1,503)...	23
4.4	พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนักของผู้ดื่มหนักในครัวเรือน ที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด (n= 234).....	24
4.5	ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดา อย่างน้อย 1 ชนิด จำแนกตามพฤติกรรมการดื่มของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน (n=1,503)	27
4.6	ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดาเป็นรายเหตุการณ์ (n=1,503)).....	30
4.7	ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดา (n=1,503)	32
4.8	ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนและคนแปลกหน้า ต่อมารดาเป็นรายเหตุการณ์ (n=1,503)	33
4.9	ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิด จำแนกตามพฤติกรรมการดื่มของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน (n=1,503).....	35
4.10	ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อเด็ก (n=1,503)	38
4.11	ร้อยละของผลกระทบโดยรวมและระดับความรุนแรงจากการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน เพื่อนและคนแปลกหน้าต่อมารดา และเด็ก (n=1,503)	39
4.12	ร้อยละของการดูแลผู้ดื่มแอลกอฮอล์และเด็กในความดูแลของมารดา จากการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน (n=1,503)	40
4.13	การขอรับความช่วยเหลือกรณีมารดาหรือเด็กเคยได้รับผลกระทบจากการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน (n= 378)	41
4.14	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ใน ครัวเรือนกับผลกระทบต่อมารดาอย่างน้อย 1ชนิด.....	43
4.15	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ใน ครัวเรือนกับผลกระทบต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิด.....	46

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกจากจะส่งผลกระทบต่อตัวผู้ดื่มเองแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อผู้อื่น ซึ่งผลกระทบต่อผู้อื่นนั้นมีผลกระทบมากกว่าผลกระทบต่อตัวผู้ดื่มเอง ผลกระทบที่เกิดขึ้นเกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้อื่น ผลกระทบอาจมีเพียงเล็กน้อยจนถึงแก่ชีวิต เช่น นอนไม่หลับ วิตกกังวล การบาดเจ็บ การถูกทอดทิ้ง ความเสียหายต่อทรัพย์สิน ปัญหาทางการเงิน อุบัติเหตุจราจร และความรุนแรงในครอบครัว เป็นต้น ผู้หญิงเป็นเพศที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้อื่นสูงกว่าผู้ชาย การศึกษาใน 19 ประเทศในทวีปยุโรป พบว่า ทุก ๆ การเพิ่มขึ้นของชุกของการดื่มอย่างหนัก 1 % เพิ่มความเสี่ยงต่อผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้อื่นในเพศชาย 5 % และในเพศหญิง 6% (Sundin et al., 2022) การศึกษาในประเทศนอร์เวย์ พบว่า เพศหญิงและผู้ที่มีอายุน้อย มีความเสี่ยงในการได้รับผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากผู้อื่นสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ (Moan et al., 2019) การศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 5 เรื่อง พบว่า เพศหญิงมีแนวโน้มที่จะได้รับผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าเพศชาย (White, 2020) การศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางการเงินใน 15 ประเทศ รวมถึงประเทศไทย พบว่า ผู้หญิงมีความเสี่ยงต่อผลกระทบจากการดื่มที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางการเงินมากกว่าเพศชาย และความชุกอยู่ในประเทศไทย อินเดียและศรีลังกา ประมาณ 12-22% (Laslett et al., 2020) ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้อื่น ยังส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้หญิง ได้แก่ ความวิตกกังวล ภาวะซึมเศร้า ความคิดจะฆ่าตัวตาย การเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมและการใช้สารเสพติด (White, 2020) และมีคะแนนคุณภาพชีวิตที่ลดลง (Callinan et al., 2019) เป็นต้น นอกจากนี้ ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้อื่น ยังสร้างภาระในการดูแลอย่างมหาศาล จากการศึกษาภาระในการดูแลอย่างไม่เป็นทางการ เนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้อื่นใน 11 ประเทศรวมถึงประเทศไทย ในกลุ่มตัวอย่าง 20,728 คน พบว่า ความชุกโดยรวมของการดูแลอย่างไม่เป็นทางการสูงถึง 47% ในประเทศไทย และผู้หญิงมีอัตราการดูแลเด็กและผู้อยู่ในความอุปการะอื่น ๆ มากกว่าผู้ชาย (Jiang et al., 2022)

การศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้อื่นต่อผู้หญิง โดยเฉพาะต่อมารดาที่ทำหน้าที่ในการดูแลบุตรทั้งในต่างประเทศและของประเทศไทยนั้นมีจำกัด ทำให้ขาดข้อมูลปัญหาผลกระทบจากการดื่มของผู้อื่นต่อมารดาที่ทำหน้าที่ในการเลี้ยงดูบุตร ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความเปราะบาง ที่อาจส่งผลกระทบต่อมารดาเองและบุตรที่กำลังเลี้ยงดู ครอบครัวและสังคมในระยะยาว

เพราะผลกระทบจากการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของผู้อื่นต่อมารดาที่ทำหน้าที่ในการดูแลเลี้ยงดูบุตรนั้น จะครอบคลุมถึงผลกระทบต่อจิตใจ ความรู้สึกไม่ปลอดภัย ผลกระทบต่อร่างกายและทางเพศ ผลกระทบจากการเกิดอุบัติเหตุจรรยาจร ผลกระทบต่อทรัพย์สินเสียหายและการเงิน การมีภาระหน้าที่ในการดูแลผู้ตี๋มและผลลัพธ์ที่ตามมาที่เกิดขึ้นกับมารดา (Preampruchcha et al., 2022; Quigg et al., 2019a; Waleewong et al., 2017a) รวมทั้งผลกระทบจากการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของผู้อื่นต่อบุตรที่กำลังเลี้ยงดู จะครอบคลุมในด้านประสบการณ์ความรุนแรงในครอบครัว ด้านวาจา ด้านการเงิน ด้านจิตใจ ด้านร่างกายและด้านการเคยใช้บริการหน่วยงานที่ทำหน้าที่คุ้มครองเด็กหรือบริการครอบครัว (Preampruchcha et al., 2022) เพราะผลกระทบจากการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของผู้อื่นต่อเด็กมีอัตราที่สูงเช่นเดียวกับของมารดา โดยเฉพาะในประเทศไทย การศึกษาของ Perawas Preampruchcha และคนอื่น ๆ เรื่อง “ผลกระทบจากการตี๋มของผู้อื่นต่อเด็กในประเทศไทย : บทเรียนจากโครงการขององค์การอนามัยโลกและสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)” โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลการสำรวจในปี ค.ศ. 2012-2013 ในเป็นบิดาหรือมารดา 952 คน ซึ่งมีเด็กในความปกครองอายุต่ำกว่า 18 ปี จาก 4 จังหวัดใน 4 ภาคและกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เชียงใหม่ ขอนแก่น ชลบุรี สุราษฎร์ธานี พบว่า ความชุกของผลกระทบจากการตี๋มของผู้อื่นต่อเด็กสูงถึงร้อยละ 15.89 ผลกระทบจากการตี๋มเครื่องแอลกอฮอล์ของผู้อื่นต่อเด็กกระจายตามลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจและสังคม และและกระจุกตัวอยู่ในครอบครัวที่มีสมาชิกในครัวเรือนที่มีการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์อย่างหนัก (Laslett et al., 2017) ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Guttmanova et al., 2017) ครัวเรือนที่มีนักตี๋มที่ตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์อย่างหนักและตี๋มบ่อย มีความเสี่ยงต่อผลกระทบจากการตี๋มของผู้อื่นต่อเด็กเมื่อเทียบกับครัวเรือนที่ไม่มีนักตี๋ม 4.75 เท่าและ 1.95 เท่า (AOR=4.75 และ 1.92) ตามลำดับ (Preampruchcha et al., 2022) การตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของผู้อื่นรวมทั้งบิดาหรือมารดา (Guttmanova et al., 2017) การอาศัยอยู่ในครัวเรือนเดียวกับผู้อื่นที่มีการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์อย่างหนัก เพิ่มความเสี่ยงของผลกระทบจากการตี๋มของผู้อื่นต่อเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Kaplan et al., 2017) ผลจากการศึกษาจะนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายสำหรับประเทศไทย ในการป้องกันผลกระทบจากการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรและเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีต่อไป ประกอบกับอัตราความชุกของการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในประชากรวัยทำงานอายุ 15 ปีขึ้นไปของจังหวัดเพชรบูรณ์ สูงเป็นลำดับที่ 25 ของประเทศ (ร้อยละ 39.3) ซึ่งมีความเสี่ยงต่อมารดาที่กำลังเลี้ยงดูบุตรและเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของสมาชิกในครัวเรือนต่อมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรและบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี ในจังหวัดเพชรบูรณ์

1.2 คำถามการวิจัย

1) ร้อยละของผลกระทบจากการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครั้วเรือนต่อมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรและเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีเป็นเท่าไร และชนิดของผลกระทบจากการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครั้วเรือนต่อมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรและเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี มีชนิดใดบ้างและมีร้อยละเท่าไร

2) จำนวนนักตี๋มคนอื่น ๆ ในครั้วเรือน พฤติกรรมการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครั้วเรือน ความถี่ของการตี๋มและการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์อย่างหนักของกลุ่มตัวอย่างและปัจจัยอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรและต่อเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีหรือไม่และมีขนาดความสัมพันธ์เป็นเท่าไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) เพื่อวัดร้อยละและอธิบายลักษณะของผลกระทบจากการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครั้วเรือนต่อมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรและเด็กต่ำกว่า 5 ปี

2) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครั้วเรือนและพฤติกรรมการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของมารดากับผลกระทบต่อมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรและต่อเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี

1.4 สมมุติฐานการวิจัย

1) เด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีหรือมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตร ผู้ที่มีสมาชิกในครั้วเรือนคนอื่น ๆ เป็นนักตี๋ม มีโอกาสได้รับผลกระทบจากการตี๋มมากกว่าผู้ที่ไม่สมาชิกในครั้วเรือนคนอื่น ๆ เป็นนักตี๋ม

2) เด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีหรือมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตร ผู้ที่มีสมาชิกในครั้วเรือนคนอื่น ๆ มีการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์เป็นประจำและตี๋มอย่างหนัก มีโอกาสจะได้รับผลกระทบมากกว่าผู้ที่ไม่สมาชิกในครั้วเรือนคนอื่น ๆ ตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์

3) เด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีหรือมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตร ผู้ที่มีมารดาตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์เป็นประจำและตี๋มอย่างหนัก มีโอกาสจะได้รับอันตรายมากกว่าผู้ที่มีมารดาไม่ตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1) ขอบเขตด้านเนื้อหา มีดังนี้

ผลกระทบจากการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครั้วเรือนต่อมารดา หมายถึง ผลกระทบจากการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ซึ่งเป็นสมาชิกในครั้วเรือนไม่รวมถึงการตี๋มของคนแปลกหน้าหรือเพื่อนบ้าน โดยประเมินจากประสบการณ์ของมารดาในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ได้แก่ ด้านจิตใจและความรู้สึกไม่ปลอดภัย ด้านร่างกายและทางเพศ ด้านการเกิดอุบัติเหตุจรรยาจร ด้านทรัพย์สินเสียหายและการเงิน ด้านภาระหน้าที่และการดูแลผู้ตี๋มและด้าน

ผลลัพธ์ที่ตามมา (Preampruchcha et al., 2022; Quigg et al., 2019a; Waleewong et al., 2017a)

ผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนต่อเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี หมายถึง ผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือน รวมถึงการตีของกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่รวมถึงการตีของคนแปลกหน้าหรือเพื่อนบ้าน โดยประเมินจากประสบการณ์ของมารดาในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ที่มีต่อบุตรของกลุ่มตัวอย่างและเด็กคนอื่นๆ ในครัวเรือนที่มีอายุต่ำกว่า 5 ปี ได้แก่ ด้านประสบการณ์ความรุนแรงในครอบครัว ด้านวาจา ด้านการเงิน ด้านจิตใจ ด้านร่างกายและด้านการเคยใช้บริการหน่วยงานที่ทำหน้าที่คุ้มครองเด็กหรือบริการครอบครัว (Preampruchcha et al., 2022)

พฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ หมายถึง การเคยตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ความถี่ในการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ การเคยตีเครื่องตีแอลกอฮอล์อย่างหนัก ความถี่ของการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์อย่างหนักและชนิดของเครื่องตีแอลกอฮอล์ที่ตีบ่อยที่สุด

2) ขอบเขตด้านประชากร ประชากรเป็นมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรที่มีบุตรในความดูแลอายุต่ำกว่า 5 ปีอย่างน้อย 1 คน ครัวเรือนละ 1 คน ทุกคนที่อยู่ในความรับผิดชอบของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 25-30 คน รวม 1,503 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างในช่วงที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 1 เดือน ตุลาคม 2566 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2566

3) ขอบเขตพื้นที่ดำเนินการ ดำเนินการในพื้นที่ 6 อำเภอๆละ 1 ตำบลๆละ 10 หมู่บ้าน ๆ รวม 60 หมู่บ้าน จังหวัดเพชรบูรณ์

4) ขอบเขตระยะเวลา ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ระหว่างวันที่ 1 เดือน ตุลาคม 2566 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2567 รวม 3 เดือน

1.6 ตัวแปรที่ศึกษา

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม พฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของมารดา พฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนต่อมารดาและต่อเด็ก จึงได้กำหนดเป็นตัวแปรในการวิจัยดังนี้

ตัวแปรต้น ได้แก่

ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจและสังคม ได้แก่

- อายุ
- ระดับการศึกษา
- สถานภาพสมรสอาชีพ
- รายได้ของครอบครัวต่อเดือน
- การพักอาศัย

- จำนวนสมาชิกทั้งหมดที่อาศัยในครัวเรือน

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของมารดา

- ความถี่ของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ความถี่ของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนัก
- ชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มบ่อย

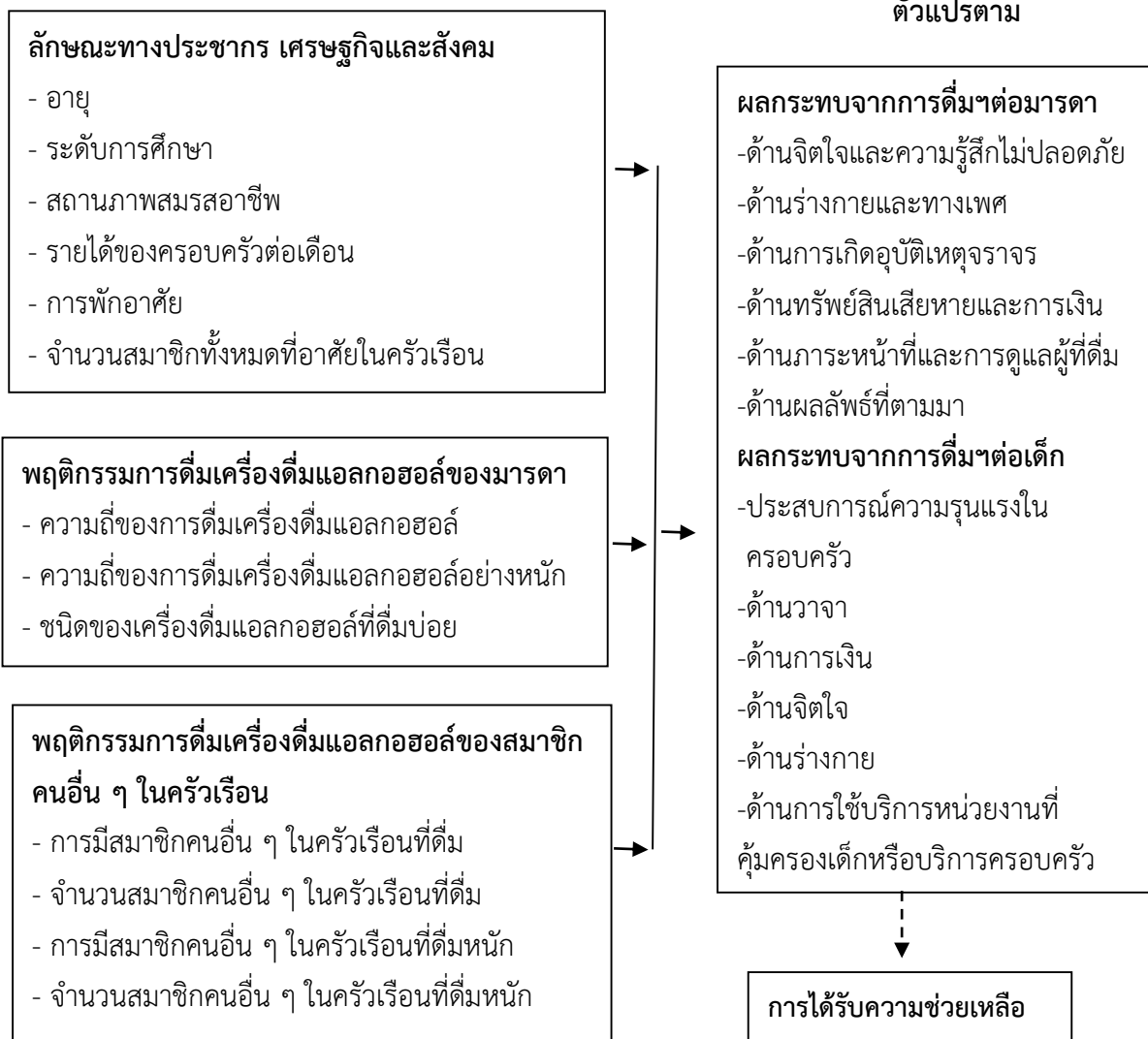
พฤติกรรมการดื่มของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน ได้แก่

- การมีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนที่ดื่ม
- จำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนที่ดื่ม
- การมีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนที่ดื่มหนัก
- จำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนที่ดื่มหนัก

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดาและต่อเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี

1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและมาตรการ เป็นรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ จำนวน 1 เรื่อง
- 2) ต้นฉบับบทความสื่อสารสาธารณะเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนและของมารดาที่ผลกระทบต่อผลกระทบบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรและเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 เรื่อง
- 3) ผลการวิจัยได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติอย่างน้อย 1 เรื่อง

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกในครัวเรือนต่อมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรและบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

- 2.1 ความชุกของผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของผู้อื่นต่อผู้หญิงและผลกระทบ
- 2.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของผู้อื่นต่อผู้หญิง
- 2.3 ความชุกของผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของผู้อื่นต่อเด็ก ปัจจัยที่เกี่ยวข้องและผลกระทบ

2.1 ความชุกของผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของผู้อื่นต่อผู้หญิงและผลกระทบ

Callinan และคนอื่นๆ ได้ทำการศึกษาผลกระทบจากการตีของคู่สมรส เป็นการศึกษาในระดับนานาชาติ ผลกระทบและการลดลงของคุณภาพชีวิตในผู้หญิงใน 9 ประเทศ ประกอบด้วย ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา ไสแลนด์ ไทย ศรีลังกา อินเดีย ไนจีเรีย เวียดนามและสาธารณรัฐประชาชนลาว จากผู้หญิงที่อาศัยอยู่กับคู่สมรส จำนวน 7,091 คน พบว่า ผู้หญิงมีการรายงานว่าคู่สมรสตีเครื่องตีแอลกอฮอล์อย่างหนักจนเป็นอันตราย ร้อยละ 4 ในประเทศไนจีเรีย ถึงร้อยละ 33 ในประเทศเวียดนาม การตีอย่างหนักของนักตีในครัวเรือนเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการตีของผู้อื่น นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้หญิงที่อาศัยอยู่กับคู่สมรสที่มีการตีอย่างหนักจนมีผลกระทบ มีความพึงพอใจในชีวิตที่ลดลง (Callinan et al., 2019) George และ Devi ได้ศึกษาเชิงคุณภาพในประเทศอินเดีย เพื่อทำความเข้าใจในประสบการณ์ชีวิตของผู้หญิงที่อาศัยอยู่ร่วมกับผู้ชายที่มีความผิดปกติจากการใช้แอลกอฮอล์ (AUD) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เพื่อเลือกผู้หญิงที่อาศัยอยู่ร่วมกับผู้ชายที่เป็นโรคผิดปกติจากการใช้แอลกอฮอล์ ที่เข้ารับการรักษาในคลินิกบำบัดการเสพติด จำนวน 11 คน พบว่า ผู้หญิงต้องเผชิญกับปัญหานับไม่ถ้วน ทั้งสุขภาพที่ย่ำแย่ ความทุกข์ยากทางกาย ความบาดหมางในชีวิตสมรส ความปั่นป่วนทางอารมณ์ ความสัมพันธ์ทางสังคมที่ตึงเครียดและภาระทางการเงิน (George & Devi, 2022) Greenfield และคนอื่นๆ ได้มีการศึกษาแนวโน้มของผลกระทบจากการตีของผู้อื่นต่อครอบครัว จากการศึกษาในระดับชาติ 4 ครั้ง โดยการวิเคราะห์แนวโน้มของผลกระทบในประชากรของประเทศสหรัฐอเมริกาในระยะเวลา 15 ปี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000-2015 โดยการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์จากกลุ่มตัวอย่าง 21,184 คน พบว่า ผลกระทบที่สำคัญคือ ปัญหาครอบครัว/การแต่งงาน ปัญหาทางการเงิน การถูกทำร้ายและการก่อกวน ซึ่งมีแนวโน้มที่สูงขึ้น

อย่างมีนัยสำคัญจากปี 2000 ถึงปี 2015 ($P < 0.001$) และมีผลกระทบที่ตามมา คือ ภาวะซึมเศร้า และ/หรือความวิตกกังวล ซึ่งเกิดจากการตีของคู่สมรส/คู่ครอง และ/หรือสมาชิกในครอบครัว การค้นพบซ้ำ คือ การตีอย่างหนักของเหยื่อมีส่วนเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงในการได้รับผลกระทบจากการตีของผู้อื่น (Greenfield et al., 2015) งานวิจัยของ Sundin และคนอื่น ๆ ได้ศึกษาความชุกของผลกระทบร้ายแรงจากการตีของผู้อื่นเปรียบเทียบระหว่างเพศชายและเพศหญิง เป็นสำรวจแบบภาคตัดขวางในประชากรทั่วไปของประเทศสวีเดน จำนวน 15,576 คน พบว่า ความชุกของผลกระทบร้ายแรงจากการตีของผู้อื่นในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาจากนักตีที่รู้จักและไม่รู้จักในผู้หญิง ร้อยละ 4.9 และร้อยละ 1.8 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าผู้ชาย ร้อยละ 1.9 และร้อยละ 1.2 ตามลำดับ การติดสุราเป็นปัจจัยทำนายผลกระทบจากการตีของผู้อื่นสำหรับทั้งสองเพศ แต่ไม่มีความสัมพันธ์ของผลกระทบร้ายแรงจากนักตีที่รู้จักในเพศชายที่เป็นนักตีและผู้ตีที่ตีอย่างหนัก ขณะที่เพศหญิงที่เป็นนักตีและผู้ตีที่ตีอย่างหนักก็มีประสบการณ์ของผลกระทบร้ายแรงจากนักตีที่รู้จัก ข้อสรุป ผู้หญิงต้องทนทุกข์ทรมานบ่อยมากขึ้นจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของผู้อื่น ผู้ชายและผู้หญิงรายงานประสบการณ์ของผลกระทบร้ายแรงที่แตกต่างจากการตีของคนที่ไม่รู้จัก (Sundin et al., 2021)

2.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของผู้อื่นต่อผู้หญิง

งานวิจัยของ Seid และคนอื่น ๆ ได้ทำการสำรวจในระดับชาติของประเทศเดนมาร์กในปี ค.ศ. 2011 ในกลุ่มตัวอย่างประชากรทั่วไป จำนวน 2,569 พบว่า อายุที่น้อยกว่าและการตีอย่างหนักของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการตีของผู้อื่น ผู้หญิงและผู้ที่มีการศึกษาดีกว่ามีแนวโน้มที่จะรายงานผลกระทบด้านลบต่อผลกระทบจากการตีของผู้อื่น ผู้ที่มีการศึกษาดีกว่ามีความเสี่ยงสูงต่อผลกระทบด้านการเงินหรือการบาดเจ็บจากการตีของผู้อื่น (Seid et al., 2015) การศึกษาของ Quigg และคนอื่น ๆ ได้ศึกษาความรุนแรงของผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ต่อผู้อื่น (AHTO) และความสัมพันธ์กับความเป็นอยู่ที่ดีในประเทศเวลส์และสหราชอาณาจักร เป็นการสำรวจแบบภาคตัดขวาง เก็บรวบรวมข้อมูลจากชาวเวลส์ รวม 891 คน ที่อายุ 18 ปีขึ้นไป ผ่านการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ โดยถามประสบการณ์ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมาของ 9 ผลกระทบโดยตรงจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของผู้อื่นและผลที่เชื่อมโยงต่อเนื่อง (เช่น ความเป็นห่วงลูก ตีเพื่อรับมือ) พบว่า ร้อยละ 43.5 ของกลุ่มตัวอย่าง มีประสบการณ์ได้รับผลกระทบโดยตรงอย่างน้อยหนึ่งครั้ง ร้อยละ 45.5 เกิดผลลัพธ์ที่เชื่อมโยงอย่างน้อยหนึ่งอย่าง โอกาสที่จะได้รับผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของผู้อื่นอย่างน้อย 1 ชนิดเพิ่มขึ้นเมื่อกลุ่มอายุลดลง (Adjusted Odds Ratio [AOR]: 1.9 เท่าในกลุ่มอายุ 65–74 ปี เป็น 4.2 เท่าในกลุ่มอายุ 18–34 ปี) และผู้ที่ตีเครื่องตีแอลกอฮอล์อย่างหนักเพิ่มความเสี่ยงต่อผลกระทบจากการตีของผู้อื่น 1.5 เท่า (AOR; 1.5, $p < 0.05$) ผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิต เป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของผู้อื่นด้านการเงิน (AOR 2.2; $p < 0.001$) การถูกเพิกเฉย (AOR 2.3; $p < 0.01$) และความเสียหายต่อทรัพย์สิน (AOR 2.2; $p < 0.05$) (Quigg et al., 2019b) และการศึกษาของ Greenfield และคนอื่น ๆ ได้มีการศึกษาแนวโน้ม

ของผลกระทบจากการตีพิมพ์ของผู้อื่นต่อครอบครัว จากการศึกษาในระดับชาติ 4 ครั้ง ในประชากรของประเทศสหรัฐอเมริกาในระยะเวลา 15 ปี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000-2015 พบว่า การตีพิมพ์อย่างหนักของเหยื่อมีส่วนเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงในการได้รับผลกระทบจากการตีพิมพ์ของคนอื่น (Greenfield et al., 2015) จะเห็นได้ว่าปัจจัยด้าน อายุ ระดับการศึกษา การตีพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่างและการตีพิมพ์ของผู้อื่นมีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ของผู้อื่นต่อผู้หญิง

2.3 ความชุกของผลกระทบจากการตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ของผู้อื่นต่อเด็ก ปัจจัยที่เกี่ยวข้องและผลกระทบ

การศึกษาของ Perawas Preampruchcha และคนอื่น ๆ ในประเทศไทย เรื่อง “ผลกระทบจากการตีพิมพ์ของผู้อื่นต่อเด็กในประเทศไทย : บทเรียนจากโครงการขององค์การอนามัยโลกและสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)” โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลการสำรวจในปี ค.ศ. 2012-2013 กลุ่มตัวอย่างเป็นพ่อแม่ จำนวน 952 คน ที่มีเด็กหรือวัยรุ่นในปกครองอายุต่ำกว่า 18 ปี ในจังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น ชลบุรี สุราษฎร์ธานีและกรุงเทพมหานคร เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผลกระทบจากการตีพิมพ์ของผู้อื่นในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ใน 6 ประเด็น โดยใช้คำถาม 1) “เด็ก ๆ เคยพบเห็นความรุนแรงในบ้านบ้างหรือไม่” 2) “เด็กถูกดูต่ำ วิจารณ์ ถูกทำร้ายด้วยวาจาหรือไม่” 3) “เงินไม่พอสำหรับสิ่งของของเด็กๆ ต้องการใช้หรือไม่” 4) “เด็กถูกทอดทิ้งในสถานการณ์ที่ไม่ได้รับการดูแลหรือไม่ปลอดภัยหรือไม่” 5) “เด็กถูกทำร้ายทางร่างกาย?” 6) “มีการเรียกหน่วยงานคุ้มครองเด็กหรือบริการครอบครัวหรือไม่” แต่ละข้อมีคำตอบให้กลุ่มตัวอย่างเลือก ไม่เคย, 1-2 ครั้ง และ 3 ครั้งขึ้นไป แต่ละคำถาม หากกลุ่มตัวอย่างตอบว่าเคย จะถูกถามต่อว่า “บุคคลที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ มีความสัมพันธ์อะไรกับเด็ก” คำตอบมีให้เลือก “พ่อแม่ พ่อเลี้ยง พี่น้อง ลูกพี่ลูกน้อง และคนอื่น ๆ โปรดระบุ...” ผลการศึกษาพบว่า ความชุกของผลกระทบจากการตีพิมพ์ของผู้อื่นต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิด ร้อยละ 15.89 พ่อแม่ที่อายุมากกว่า 60 ปีเป็นปัจจัยป้องกันผลกระทบจากการตีพิมพ์ของผู้อื่นต่อเด็ก เมื่อเทียบกับพ่อแม่ที่อายุ 18-29 ปี (AOR= 0.19; 95%CI: 0.06–0.58) คราวเรือนที่มีนักตีพิมพ์อย่างหนักและมีความถี่ในการตีพิมพ์บ่อย มีความเสี่ยงต่อผลกระทบจากการตีพิมพ์ของผู้อื่นต่อเด็กเมื่อเทียบกับคราวเรือนที่ไม่มีนักตีพิมพ์ (AOR=4.75 และ 1.92 ตามลำดับ) (Preampruchcha et al., 2022) การศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกาของ Guttmanova และคนอื่น ๆ แบบระยะยาว (Cohort study) ในบิดาหรือมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูเด็กในปกครองอายุต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 123 คน พบว่า การตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ของบิดาหรือมารดา ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Guttmanova et al., 2017) การศึกษาของ Freisthler และคนอื่น ๆ แบบผสมผสาน (Mixed method) ทั้งเชิงปริมาณแบบภาคตัดขวางในบิดามารดา จำนวน 1,599 คนและเชิงคุณภาพในบิดามารดา จำนวน 23 คน พบว่า ปริมาณการตีพิมพ์ที่เพิ่มขึ้นของบิดาหรือมารดา เพิ่มความเสี่ยงต่อผลกระทบจากการตีพิมพ์ของผู้อื่นต่อเด็ก (Freisthler et al., 2020) และงานวิจัยของ Kaplan และคนอื่น ๆ แบบภาคตัดขวาง ในเป็นบิดาหรือมารดา จำนวน 764 คน พบว่า ความชุกของผลกระทบจากการตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ของผู้อื่นต่อเด็ก ร้อยละ 7.4 ผู้ดูแลเด็กที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนเดียวกับผู้อื่น

ที่มีการตี้อย่างหนัก มีความเสี่ยงของผลกระทบจากการตีของผู้อื่นต่อเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Kaplan et al., 2017) งานวิจัยของ Laslett และคนอื่น ๆ ในระดับนานาชาติจาก 8 ประเทศรวมถึงประเทศไทย เกี่ยวกับผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของผู้อื่นต่อเด็ก เป็นการสำรวจในระดับครัวเรือนในบิดาหรือมารดา จำนวน 7,848 คน ที่มีเด็กในความดูแลอายุ 0-17 ปี โดยพิจารณาผลกระทบ 4 ด้าน ได้แก่ ถูกทำร้ายด้านร่างกาย ถูกทำร้ายทางวาจา ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัวและถูกปล่อยทิ้งไว้ในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย พบว่า ความชุกของผลกระทบจากการตีของผู้อื่นต่อเด็กมีความหลากหลายตั้งแต่ ร้อยละ 4 ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนลาว ถึงร้อยละ 14 ในประเทศเวียดนาม ผลกระทบจากการตีเครื่องแอลกอฮอล์ของผู้อื่นต่อเด็กกระจายตามลักษณะทางประชากรเศรษฐกิจและสังคม และและกระจุกตัวอยู่ในครอบครัวที่มีสมาชิกตี้อย่างหนัก (Laslett et al., 2017) โดยสรุปจะเห็นได้ว่า ความชุกของผลกระทบจากการตีของผู้อื่นต่อเด็กมีความหลากหลายในต่างประเทศ แต่มีอัตราที่สูงในประเทศไทย ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการตีของผู้อื่นต่อเด็ก ได้แก่ ลักษณะทางประชากรเศรษฐกิจและสังคม การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์อย่างหนักและพฤติกรรมกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของบิดาหรือมารดา มีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของผู้อื่นต่อเด็ก

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

3.1 รูปแบบงานวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional analytical study)

3.2 สถานที่ทำวิจัย

พื้นที่ดำเนินการ 6 อำเภอๆ ละ 1 ตำบลๆ ละ 10 หมู่บ้านๆ รวม 60 หมู่บ้าน ในจังหวัด เพชรบูรณ์

3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรเป้าหมาย

เป็นมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี ในจังหวัดเพชรบูรณ์

เกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่การศึกษา (Eligibility criteria)

เกณฑ์การคัดเข้า (Inclusion criteria)

อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีและมีบุตรในความดูแลอายุต่ำกว่า 5 ปีอย่างน้อย 1 คน

เกณฑ์การคัดออก (Exclusion criteria)

เป็นมารดาเลี้ยงเดี่ยวหรืออ่านภาษาไทยไม่ได้

เกณฑ์ยุติการศึกษา (Termination criteria)

ไม่มี

กลุ่มตัวอย่าง

เป็นมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตร ที่มีบุตรอยู่ในความดูแลอายุต่ำกว่า 5 ปีอย่างน้อย 1 คน ครึ่งเรือนละ 1 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง ในช่วงการเก็บข้อมูล ระหว่างวันที่ 1 เดือน ตุลาคม 2566 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2566 รวม 3 เดือน

การคำนวณขนาดตัวอย่าง

การวิจัยนี้ คำนวณขนาดตัวอย่าง (Sample size) โดยใช้สูตรประมาณค่าสัดส่วน กรณีทราบ ประชากร มีสูตรดังนี้

$$n = \left(\frac{NZ_{\alpha/2}^2 p(1-p)}{(N-1)e^2 + Z_{\alpha/2}^2 p(1-p)} \right) \times \text{design effect}$$

เมื่อ n = ขนาดตัวอย่าง

N = ประเมินการมารดาที่มีบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี จังหวัดเพชรบูรณ์ ประมาณ 18,000 คน

$Z_{\alpha/2}$ = ค่าคะแนนปกติมาตรฐานที่ระดับ $\alpha = 0.05 \approx 1.96$

p = ความชุกของผลกระทบจากการดื่มของผู้อื่นต่อเด็กในประเทศไทย ร้อยละ 15.89 (Preampruchcha et al., 2022)

e = ค่าความแม่นยำของการประมาณค่า = 0.03

ได้ขนาดตัวอย่าง = 1,473 คน งานวิจัยนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง 1,500 คน

การสุ่มตัวอย่าง

มีวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนและแบบกลุ่ม (Multi-stage cluster random sampling) ดังนี้

- 1) สุ่มอำเภออย่างง่ายมา 6 อำเภอ จาก 11 อำเภอของจังหวัดเพชรบูรณ์
- 2) แต่ละอำเภอ ทำการสุ่มตัวอย่างตำบลอย่างง่าย อำเภอละ 1 ตำบล ได้ตำบล 6 ตำบล
- 3) แต่ละตำบล ทำการสุ่มตัวอย่างหมู่บ้านอย่างง่าย (Simple random sampling) ตำบลละ 10 หมู่บ้าน ได้หมู่บ้าน รวม 60 หมู่บ้าน
- 4) แต่ละหมู่บ้าน จะใช้กลุ่มตัวอย่างมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตร ที่มีบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี อย่างน้อย 1 คน ครึ่งเรือนละ 1 คน ทุกคนที่อยู่ในความรับผิดชอบของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน(อสม.) หมู่บ้านละ 25-30 คน รวม 1,500 คน แต่งานวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ทั้งสิ้น 1,503 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของเป้าหมาย ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี จำแนกตำบล

ที่	อำเภอ	ตำบล	จำนวนหมู่บ้านที่สำรวจ	จำนวนอาสาสมัคร	ร้อยละ
1	เมืองเพชรบูรณ์	นาป่า	12	258	17.2
2	หนองไผ่	บ้านโพน	10	252	16.8
3	บึงสามพัน	วังพิกุล	9	247	16.4
4	วิเชียรบุรี	โคกปรัง	10	247	16.4
5	หล่มสัก	วัดป่า	10	257	17.1
6	หล่มเก่า	บ้านเนิน	9	242	16.1
รวม			60	1,503	100.0

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่ผ่านมา ประกอบด้วย 7 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจและสังคม จำนวน 6 ข้อ ลักษณะข้อคำถามมีทั้งปลายเปิดให้เติมคำและปลายปิดให้เลือกตอบ ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน การพักอาศัยและจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่อาศัยในครัวเรือน

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของมารดา จำนวน 4 ข้อ เป็นข้อคำถามปลายปิดให้เลือกตอบ ประกอบด้วย ความถี่ของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความถี่ของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนัก ชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มบ่อยและผลกระทบของการดื่มของมารดาต่อผู้อื่น ซึ่งลักษณะคำถามเป็น rating scale 10 ระดับ จำนวน 1 ข้อ รวมทั้งสิ้น 5 ข้อ

ส่วนที่ 3 ผลกระทบจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว เพื่อนและคนแปลกหน้าต่อมารดา ในช่วง 12 เดือน (ประยูรค์ของออร์ทัย วลีวงค์และคนอื่นๆ) ลักษณะคำถามเป็น rating scale 3 ระดับ ได้แก่ ไม่เคย เคย 1-2 ครั้ง และเคย 3 ครั้งขึ้นไป จำนวน 12 ข้อ ได้แก่ 1) เคยถูกคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ดูต่ำกว่ากล่าว ตะคอก ดูถูก เหยียดหยาม หยาดคาย ดูหมิ่นและทะเลาะ 2) เคยถูกคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ ผลัก ดึง 3) เคยถูกคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ ทำร้ายร่างกาย (ทุบ ตบตี ตะแคง) 4) เคยถูกคนอื่นที่ดื่มแอลกอฮอล์ ทำลายข้าวของหรือทรัพย์สิน 5) เคยเกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุทางถนน ที่เกิดจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนอื่น (เช่น เป็นผู้โดยสาร คู่กรณี ได้รับลูกหลง บาดเจ็บหรือทรัพย์สินเสียหาย) 6) บำรุง รถ หรือทรัพย์สินต่างๆ เคยได้รับความเสียหาย เพราะการดื่มแอลกอฮอล์ของคนอื่น 7) เคยโดยสารหรือนั่งรถไปกับคนขับรถที่ดื่มแอลกอฮอล์ 8) เคยถูกรบกวน โดยคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ในระหว่างงานเลี้ยงหรือสถานที่ส่วนบุคคลอื่นๆ 9) เคยรู้สึกถูกรบกวนหรือรู้สึกกลัว คนที่ดื่มแอลกอฮอล์ในบ้านตนเอง/ในสถานที่ส่วนบุคคลอื่น ๆ 10) เคยมีปัญหาครอบครัวหรือปัญหาชีวิตสมรส เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนอื่น 11) เคยมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนหรือเพื่อนบ้านเนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนอื่น และ 12) เคยมีปัญหาทางการเงิน เช่น ไม่มีเงินพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนอื่น (Waleewong et al., 2017) แต่ละคำถาม หากกลุ่มตัวอย่างตอบว่าเคย จะถูกถามต่อว่า “ถ้าเคย บุคคลดังกล่าวเป็นใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)” คำตอบมีให้เลือก “สามี คนในครอบครัวที่ไม่ใช่สามี เพื่อนและคนแปลกหน้า”

ส่วนที่ 4 ผลกระทบจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัวต่อมารดาและพฤติกรรมการดื่มของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน ข้อคำถามทั้งปลายเปิดให้เติมคำและปลายปิดให้เลือกตอบ ประกอบด้วย การมีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนดื่มและจำนวนคนที่ดื่ม การมีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนที่ดื่มหนักและจำนวนผู้ดื่มหนัก รวม 4 ข้อ ถ้ามีคนในครอบครัวที่ดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนัก คนเหล่านั้นมีความสัมพันธ์กับกลุ่มตัวอย่างอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) และอันตรายจากการดื่มของสมาชิกในครัวเรือนคนอื่น ๆ ต่อมารดา ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (Quigg et al., 2019) จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ 1) เคยรู้สึกเสียใจ/รู้สึกว่าการดื่มมากเกินไป เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว 2)

เคยรู้สึกไม่พอใจใส่ใจ (ไม่ยอมแม้แต่จะมองหน้า) คนดังกล่าว เนื่องจากการตี้มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว 3) เคยหมดสนุกหรือเกิดปัญหาในงานสังคมต่างๆ ที่คุณเข้าร่วม เนื่องจากการตี้มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว 4) เคยถูกคนเหล่านั้น ขโมยเงินหรือของมีค่าของคุณ เพราะการตี้มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว 5) เคยถูกบังคับหรือกดขี่ทางเพศ เพราะการตี้มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว 6) เคยต้องหลีกเลี่ยง โดยไม่พบปะเพื่อนญาติพี่น้อง เพราะรู้สึกอาย เนื่องจากการตี้มแอลกอฮอล์ของผู้อื่น ถึงพฤติกรรมการตี้มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว 7) เคยต้องหนีออกจากบ้านไปอยู่ที่อื่น เพราะการตี้มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว 8) เคยมีเงินไม่เพียงพอ สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในบ้าน เนื่องจากการตี้มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว 9) เคยตี้มแอลกอฮอล์เพื่อเตรียมรับมือกับการตี้มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว 10) เคยดูต่ำกว่ากล่าวหรือเคียนตีบุตรหรือเด็กปกครอง เพื่อประชด/ระบายความเครียด เนื่องจากการตี้มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว และผลกระทบของการตี้มของผู้อื่นต่อมารดา ลักษณะคำถามเป็น rating scale 10 ระดับ จำนวน 1 ข้อ รวมทั้งสิ้น 16 ข้อ (Waleewong et al., 2017)

ส่วนที่ 5 การต้องดูแลผู้ตี้มแอลกอฮอล์และเด็กในความดูแลของมารดา ลักษณะคำถามเป็น rating scale 3 ระดับ ได้แก่ ไม่เคย เคย 1-2 ครั้ง และเคย 3 ครั้งขึ้นไป จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย 1) การเคยดูแลคนในครอบครัวหรือเพื่อนที่ตี้มแอลกอฮอล์เนื่องมาจากการตี้มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว 2) เคยต้องดูแลเด็กหรือคนอื่นๆ เพิ่มมากขึ้นเนื่องมาจากการตี้มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว 3) เคยต้องทำความสะอาดบ้าน หลังจากการตี้มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว 4) เคยต้องคอยไปรับหรือคอยไปส่งคนในครอบครัวหรือเพื่อน เนื่องจากการตี้มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว

ส่วนที่ 6 ผลกระทบจากการตี้มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัวต่อเด็กในความดูแล ลักษณะคำถามเป็น rating scale 3 ระดับ ได้แก่ ไม่เคย เคย 1-2 ครั้ง และเคย 3 ครั้งขึ้นไป จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย 1) เด็กที่ดูแลถูกทอดทิ้งหรือถูกปล่อยให้อยู่ในสถานการณ์ที่ไม่ปลอดภัย เนื่องจากการตี้มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว 2) เด็กที่ดูแล ถูกดูตัวอย่างรุนแรง เนื่องจากการตี้มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว 3) เด็กที่ดูแล ถูกตีหรือถูกทำร้ายร่างกาย เนื่องจากการตี้มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว 4) เด็กที่ดูแล อยู่ในเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัว เนื่องจากการตี้มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว 5) เด็กที่ดูแล ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานคุ้มครองเด็กและเยาวชน เนื่องจากการตี้มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว และ 6) เคยมีเงินไม่เพียงพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูเด็กที่คุณดูแล เนื่องจากการตี้มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว และผลกระทบของการตี้มของผู้อื่นต่อเด็ก ลักษณะคำถามเป็น rating scale 10 ระดับ จำนวน 1 ข้อ รวมทั้งสิ้น 7 ข้อ

ส่วนที่ 7 การขอรับความช่วยเหลือ กรณีที่มารดาหรือเด็กในความดูแลเคยได้รับผลกระทบ ลักษณะคำถามเป็น rating scale 3 ระดับ ได้แก่ ไม่เคย เคย 1-2 ครั้ง และเคย 3 ครั้งขึ้นไป จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย 1) เคยต้องโทรศัพท์ขอความช่วยเหลือจากตำรวจ เนื่องจากการตี้มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว 2) เคยต้องไปรับบริการแผนกฉุกเฉินที่โรงพยาบาลหรือนอนรักษาตัวในโรงพยาบาล

เพราะได้รับบาดเจ็บ เนื่องจากการตีแมลงกอลของคนในครอบครัว 3) เคยต้องไปพบแพทย์ พยาบาล ที่สถานบริการสาธารณสุขต่างๆ รวมถึงการซื้อยาเพื่อรักษาตนเองที่ร้านขายยา เนื่องจากการตีแมลงกอลของคนในครอบครัว 4) เคยไปรับบริการหรือขอคำปรึกษาที่ศูนย์บริการต่างๆ (เช่น สายด่วนขอทไลน์ มูลนิธิเพื่อสังคมต่างๆ กลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน) เนื่องจากการตีแมลงกอลของคนในครอบครัว และ 5) เคยต้องไปขอความช่วยเหลือหรือขอคำแนะนำจากผู้นำชุมชน เพื่อน เพื่อนบ้าน หรือหน่วยบริการอื่นๆ เนื่องจากการตีแมลงกอลของคนในครอบครัว

ส่วนที่ 8 พฤติกรรมการตีแมลงกอลของผู้ตีหมักในครัวเรือนที่ส่งผลกระทบต่อมารดา มากที่สุด ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา จำนวน 7 ข้อ ลักษณะข้อคำถามมีทั้งปลายเปิดให้เติมคำและ ปลายปิดให้เลือกตอบ ประกอบด้วย คนที่ตีหมักดังกล่าว มีความสัมพันธ์กับกลุ่มตัวอย่างอย่างไร เพศ ของคนตีหมักคนนั้น อายุของคนตีหมักคนนั้น คนที่ตีหมักคนนั้นตีบ่อยครั้งเพียงใด คนที่ตีหมัก คนนั้นตีเครื่องตีแมลงกอลชนิดใดมากที่สุด คนที่ตีหมักคนนั้นเวลาที่ตีหมักมีอาการอย่างไร คน ที่ตีหมักคนนั้นส่วนใหญ่ตีหมักในบ้านหรือนอกบ้าน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ แบบสัมภาษณ์ทุกส่วนมีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องการเสพติดและ สุขภาพจิตระดับจังหวัด และนำมาหาค่าความตรงของแบบสอบถาม (ค่าIOC) จากนั้น นำแบบ สัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างมารดาในตำบลท่าพล อำเภอ เมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องของแบบสัมภาษณ์และปรับปรุง ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์โดยนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่ผ่านการฝึกอบรมการใช้แบบสัมภาษณ์เป็นอย่างดี ณ บ้านของ อาสาสมัคร มีขั้นตอนดังนี้

1) อบรมผู้ช่วยผู้วิจัยซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 เพื่ออธิบาย วัตถุประสงค์ การรักษาความลับของอาสาสมัคร กระบวนการให้ข้อมูลแก่อาสาสมัครเพื่อขอความ ยินยอมและขั้นตอนการการสัมภาษณ์ข้อมูล

2) ผู้วิจัยทำการวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล(รพ.สต.) และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) พื้นที่เป้าหมาย เพื่อ ทำการคัดกรองอาสาสมัคร ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)

3) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทำการนัดกลุ่มอาสาสมัครมารดาทุกคน ที่ อยู่ในความรับผิดชอบของอสม. ณ ศาลากลางบ้าน ของแต่ละหมู่บ้าน

4) ผู้วิจัยทำการแจกคำอธิบายอาสาสมัครและเอกสารคำยินยอมอาสาสมัครและแบบสอบถามให้แก่อาสาสมัคร พร้อมอธิบายวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยและให้เวลาในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ หากยินยอมให้ลงนามเป็นลายลักษณ์อักษรในการเข้าร่วมโครงการในเอกสารคำยินยอมอาสาสมัคร

5) ผู้วิจัย ผู้ช่วยผู้วิจัยและอสม. จัดสถานที่ในการสัมภาษณ์ให้เป็นการส่วนตัวแก่อาสาสมัคร พร้อมทั้งแจกคู่มือแนวทางในการขอรับความช่วยเหลือ กรณีได้รับผลกระทบจากการตีของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัว ประกอบด้วย หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือและช่องทางการสื่อสาร สิทธิ และรูปแบบการได้รับความช่วยเหลือ เป็นต้น

6) ผู้ช่วยผู้วิจัย ทำการสัมภาษณ์อาสาสมัคร โดยใช้เวลาสัมภาษณ์ประมาณ 20 นาทีต่อคน

7) นักวิจัยและผู้ช่วยวิจัย ทำการตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของแบบสัมภาษณ์

8) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามส่งให้กับเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล เพื่อบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อเตรียมการวิเคราะห์ต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลกระทบจากการตีของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด หมายถึง ผลรวมของผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสามีและสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนที่เป็นรายเหตุการณ์ ไม่รวมเพื่อนและคนแปลกหน้า (แบบสัมภาษณ์ส่วนที่ 3) รวมกับผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน (แบบสัมภาษณ์ส่วนที่ 4) อย่างน้อย 1 ชนิด

ผลกระทบจากการตีของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิด หมายถึง ผลรวมของผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน รวมถึงการตีของมารดาต่อเด็ก (แบบสัมภาษณ์ส่วนที่ 6) อย่างน้อย 1 ชนิด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา ตัวแปรที่มีการวัดค่าตัวแปรเชิงคุณภาพ (Categorical) วิเคราะห์ด้วยความถี่ ร้อยละ ส่วนตัวแปรที่มีการวัดเชิงปริมาณ (Continuous) วิเคราะห์ด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ต่ำสุด เพื่ออธิบายลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจและสังคม พฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของมารดา ผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัว เพื่อนและคนแปลกหน้าต่อมารดา ผลกระทบจากการตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดา พฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน การดูแลผู้ตีแอลกอฮอล์และเด็กในความดูแล ผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนรวมมารดาต่อเด็กในความดูแล การขอรับความช่วยเหลือกรณีที่มีการตีหรือเด็กในความดูแลเคยได้รับผลกระทบ และพฤติกรรมการตีแอลกอฮอล์ของผู้ตีในครัวเรือนที่ส่งผลกระทบต่อมารดามากที่สุด

สถิติเชิงอนุมาน ใช้สถิติ Multiple logistic regression โดยนำเสนอค่า Adjusted odds ratio (AOR) พร้อมช่วงเชื่อมั่น 95%CI และค่า p-value เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจและสังคม พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของมารดา พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน กับผลกระทบต่อมารดาหรือต่อเด็ก (เคยอย่างน้อย 1 ชนิด/ไม่เคย) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม R Studio Version 4.0.3 หรือสูงกว่า และกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.7 ข้อพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

งานวิจัยนี้ ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เลขที่รับรอง HE-175-2566 วันที่รับรอง 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2566

บทที่ 4

ผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดร้อยละและอธิบายลักษณะของผลกระทบจากการตีไม้เครื่องตีไม้ แอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรและเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี และเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการตีไม้เครื่องตีไม้แอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน และพฤติกรรมการตีไม้เครื่องตีไม้แอลกอฮอล์ของมารดากับผลกระทบต่อมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรและเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามหัวข้อดังต่อไปนี้

- 4.1 ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง
- 4.2 พฤติกรรมการตีไม้เครื่องตีไม้แอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่าง
- 4.3 พฤติกรรมการตีไม้เครื่องตีไม้แอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน
- 4.4 พฤติกรรมการตีไม้เครื่องตีไม้แอลกอฮอล์อย่างหนักของผู้ตีไม้หนักในครัวเรือนที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด
- 4.5 ร้อยละของผลกระทบจากการตีไม้ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด จำแนกตามพฤติกรรมการตีไม้ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน
- 4.6 ร้อยละของผลกระทบจากการตีไม้เครื่องตีไม้แอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดาเป็นรายเหตุการณ์
- 4.7 ร้อยละของผลกระทบจากการตีไม้เครื่องตีไม้แอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดา
- 4.8 ร้อยละของผลกระทบจากการตีไม้เครื่องตีไม้แอลกอฮอล์ของเพื่อนและคนแปลกหน้าต่อมารดาเป็นรายเหตุการณ์
- 4.9 ร้อยละของผลกระทบจากการตีไม้ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อเด็ก อย่างน้อย 1 ชนิด จำแนกตามพฤติกรรมการตีไม้ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน
- 4.10 ร้อยละของผลกระทบจากการตีไม้เครื่องตีไม้แอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อเด็ก
- 4.11 ร้อยละของผลกระทบภาพรวมและระดับความรุนแรงจากการตีไม้เครื่องตีไม้แอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน เพื่อนและคนแปลกหน้าต่อมารดาและเด็ก
- 4.12 ร้อยละของการดูแลผู้ตีไม้แอลกอฮอล์และเด็กในความดูแลของมารดา จากการตีไม้เครื่องตีไม้แอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน
- 4.13 การขอรับความช่วยเหลือ กรณีที่มารดาหรือเด็กเคยได้รับผลกระทบ

4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆใน
ครัวเรือนกับผลกระทบต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด

4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆใน
ครัวเรือนกับผลกระทบต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิด

4.1 ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างมารดาที่ดูแลเด็กทั้งหมด 1,503 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 30 ปี ร้อยละ 30.5 อายุเฉลี่ย 41.4 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ร้อยละ 38.9 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคู่ตามกฎหมาย ร้อยละ 75.2 มากกว่าครึ่งของกลุ่มตัวอย่างมีอาชีพรับจ้างทั่วไปและเกษตรกร (ร้อยละ 60.1) ร้อยละ 55.2 ของกลุ่มตัวอย่างมีรายได้ของครัวเรือนต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน มากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่ำกว่า 5 คน (ร้อยละ 57.1) และส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างพักอาศัยอยู่กับบุตรของตนเองและ/หรือของสามี (ร้อยละ 61.1) รองลงมาอยู่กับคู่สมรส/แฟน (ร้อยละ 57.4) ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ร้อยละของลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง (n= 1,503)

ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
อายุ (ปี)		
<30	212	14.1
30-39	459	30.5
40-49	476	31.7
≥50	356	23.7
mean 41.4 median 41.0 s.d. 10.3 max 60 min 18		
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษาและต่ำกว่า	584	38.9
มัธยมศึกษาตอนต้น	310	20.6
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	397	26.4
ปวส./ปวท./อนุปริญญา	65	4.3
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	147	9.8
สถานภาพสมรส (ตามกฎหมาย)		
โสด	194	12.9
สมรส	1130	75.2
หม้าย	83	5.5
หย่า/แยก	96	6.4

ตารางที่ 4.1 ร้อยละของลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง (n= 1,503) (ต่อ)

ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
รับจ้างทั่วไป	476	31.7
เกษตรกร	426	28.4
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	234	15.6
แม่บ้าน	150	10.0
ว่างงาน	80	5.3
ลูกจ้าง/พนักงานเอกชน	60	4.0
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	35	2.3
ลูกจ้างรัฐฯ	33	2.2
รับจ้างโรงงาน	8	0.5
ระดับรายได้ของครอบครัวต่อเดือน (บาท)		
<10,000	830	55.2
10,000-19,999	421	28.0
≥20,000	252	16.8
mean 11,558.7 median 9,000 s.d. 11231.9 max 150,000 min 700		
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)		
<5	858	57.1
≥5	645	42.9
mean 4.7 median 4.0 s.d. 1.7 max 15 min 1		
การพักอาศัยของมารดา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
บุตรของตนเอง และ/หรือของสามี	994	66.1
คู่สมรส/แฟน	862	57.4
พ่อแม่ของตนเอง	531	35.3
คนอื่นๆ เช่น หลาน	177	11.8
พ่อแม่ของสามี	160	10.6
ญาติคนอื่นๆ ฝ่ายตนเอง	35	2.3

4.2 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง มีร้อยละของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา สูงถึงร้อยละ 38.6 โดยส่วนใหญ่มีความถี่ของการดื่มเป็นครั้งคราว ร้อยละ 24.3 นอกจากนี้ ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนักเป็นครั้งคราวและประจำ ร้อยละ 27.0 ชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมดื่มมากที่สุด ได้แก่ เบียร์ รองลงมา คือ สุราสีหรือสุราแดง รายละเอียดดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่าง (n= 1,503)

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
ความถี่ของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในช่วง 12 เดือน		
ไม่ดื่มในช่วง 12 เดือน	923	61.4
ดื่มเป็นครั้งคราว	504	33.6
ดื่มเป็นประจำ	76	5.0
ความถี่ของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนัก		
ไม่ดื่มในรอบ 12 เดือน	922	61.5
ดื่มแต่ไม่ดื่มหนัก	172	11.5
ดื่มหนักเป็นครั้งคราว	364	24.3
ดื่มหนักเป็นประจำ	41	2.7
ชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มบ่อยที่สุด		
ไม่ดื่มในช่วง 12 เดือน	922	61.5
เบียร์	393	26.2
สุราสี/สุราแดง	72	4.8
สุราขาว/สุรากลั่นในชุมชน	61	4.1
ไวน์/ไวน์คูลเลอร์/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์พร้อมดื่ม	42	2.8
เหล้าตองยา/สุราจีน/สาโท กระแช่	9	0.6

4.3 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน

กลุ่มตัวอย่างที่มีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 52.8 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร้อยละ 11.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนมีการดื่มอย่างหนัก ร้อยละ 17.7 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนดื่มอย่างหนักอย่างน้อย 1 คน ร้อยละ 17.7 สมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนที่ดื่มหนักเป็นสามีหรือแฟนของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 14.4 รายละเอียดดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน (n= 1,503)

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
การมีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนที่ดื่มในช่วง 12 เดือน		
ไม่มีคนอื่น ๆ ดื่ม	709	47.2
มีคนอื่น ๆ ดื่ม	794	52.8
จำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนที่ดื่มในช่วง 12 เดือน		
ไม่มีคนอื่น ๆ ที่ดื่มในรอบ 12 เดือน	709	47.2
มีคนอื่น ๆ ดื่ม 1 คน	627	41.7
มีคนอื่น ๆ ดื่ม ≥ 2 คน	167	11.1
การมีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนที่ดื่มหนัก ในช่วง 12 เดือน		
ไม่มีคนอื่น ๆ ดื่มในรอบ 12 เดือน	709	47.2
มีคนอื่น ๆ ดื่ม แต่ไม่ดื่มหนัก	528	35.0
มีคนอื่น ๆ ดื่มหนัก	266	17.8
จำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนที่ดื่มหนัก ในช่วง 12 เดือน		
ไม่มีคนอื่น ๆ ดื่มในรอบ 12 เดือน	709	47.2
มีคนอื่น ๆ ดื่ม แต่ไม่ดื่มหนัก	527	35.1
มีคนอื่น ๆ ดื่มหนัก 1 คน	248	16.5
มีคนอื่น ๆ ดื่มหนัก ≥ 2 คน	19	1.3
สมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนที่ดื่มหนักในช่วง 12 เดือน (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)		
สามี/แฟน	217	14.4
เด็กภายใต้การดูแล อายุ 18 ปีขึ้นไป	16	1.1
พ่อตนเอง/พ่อสามี	15	1.0
ปู่/ตา/ย่า/ยาย	13	0.9
แม่ตนเอง/แม่สามี	10	0.7
ญาติผู้หญิงคนอื่น ๆ (เช่น ป้า อา น้า)	10	0.7
พี่ชาย/น้องชาย	9	0.6
ญาติผู้ชายคนอื่น ๆ (เช่น ลุง อา น้า)	7	0.5
เด็กภายใต้การดูแล อายุ 18 ปีลงไป	4	0.3
พี่สาว/น้องสาว	4	0.3

4.4 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนักของผู้ดื่มหนักในครัวเรือนที่ส่งผล

กระทบต่อกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด

เกือบทั้งหมดของผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนักที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างมากที่สุดเป็นสามีหรือแฟนของกลุ่มตัวอย่าง (ร้อยละ 89.3) เกือบทั้งหมดเป็นเพศชาย (ร้อยละ 99.1) และส่วนใหญ่มีความถี่ของการดื่มอย่างหนักเป็นครั้งคราว ร้อยละ 82.9 ผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนักที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ส่วนใหญ่นิยมดื่มสุราขาว/สุรากลั่นในชุมชน ร้อยละ 56.8 และส่วนใหญ่นิยมดื่มนอกบ้าน ร้อยละ 81.6 และเกือบทั้งหมดของผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนักมักมีอาการหลังการดื่ม คือ ได้กลิ่นแอลกอฮอล์ในลมหายใจ (ร้อยละ 87.6) รายละเอียดดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนักของผู้ดื่มหนักในครัวเรือนที่ส่งผล

กระทบต่อกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด (n= 234)

พฤติกรรมการดื่มหนักของผู้ดื่มหนักในครัวเรือนที่ส่งผล กระทบต่อกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
คนที่ดื่มหนัก มีความสัมพันธ์กับกลุ่มตัวอย่าง		
สามี/แฟน	209	89.3
พ่อตนเอง/พ่อสามี/แม่ตนเอง/แม่สามี	14	6.0
ญาติคนอื่นๆ ลุง ป้า น้า อา	6	2.6
พี่ชาย น้องชาย พี่สาวน้องสาว	3	1.3
ปู่ย่า/ตายาย	2	0.9
เพศของคน que ดื่มหนัก		
ชาย	232	99.1
หญิง	2	0.9
อายุ (ปี)		
<30	26	11.1
30-39	75	32.1
40-49	71	30.3
50-60	42	17.9
≥60	20	8.5
mean 42.9 median 43.0 s.d. 10.3 max 76 min 23		
ความถี่ของการดื่มหนักของคน que ดื่มหนักคนนั้น		
ดื่มหนักเป็นครั้งคราว	194	82.9
ดื่มหนักเป็นประจำ	40	17.1

ตารางที่ 4.4 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนักของผู้ดื่มหนักในครัวเรือนที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด (n= 234) (ต่อ)

พฤติกรรมการดื่มหนักของผู้ดื่มหนักในครัวเรือนที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
ชนิดของดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่คนดื่มหนักคนนั้นดื่มบ่อยที่สุด		
สุราขาว/สุรากลั่นในชุมชน	133	56.8
สุราสี/สุราแดง	55	23.5
เบียร์	43	18.4
เหล้าดองยา/สุราจีน	4	1.3
คนที่ดื่มหนักคนนั้น ส่วนใหญ่ดื่มในบ้านหรือนอกบ้าน		
นอกบ้าน	191	81.6
ในบ้าน	43	18.4
คนที่ดื่มหนักคนนั้น เวลาที่ดื่มหนัก มีอาการอย่างไร		
รู้ว่าดื่มมา ได้กลิ่นแอลกอฮอล์ในลมหายใจ	205	87.6
เมา มีอาการยืนไม่ตรง พุดจาไม่รู้เรื่อง	25	10.7
เมาจนไม่สามารถยืนได้/หมดสติ	4	1.7

4.5 ร้อยละของผลกระทบจากการตี๋มของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด จำแนกตามพฤติกรรมการตี๋มของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน

ร้อยละของผลกระทบจากการตี๋มของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด โดยรวมมีผลกระทบร้อยละ 23.0 เมื่อจำแนกตามพฤติกรรมการตี๋มของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน พบว่า มีร้อยละสูงสุดในการดาที่มีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ ผลกระทบร้อยละ 35.5 มารดาที่มีจำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนตี๋ม ≥ 2 คน มีผลกระทบร้อยละ 44.9 มารดาที่มีสมาชิกสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนตี๋มอย่างหนัก มีผลกระทบร้อยละ 51.1 และมารดาที่มีจำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนตี๋มอย่างหนัก ≥ 2 คน มีผลกระทบร้อยละ 68.4 เมื่อจำแนกตามพฤติกรรมการตี๋มของมารดา พบว่า มีร้อยละสูงสุดในการดาที่มีความถี่ของการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์เป็นประจำ มีผลกระทบร้อยละ 46.1 มารดาที่มีความถี่ของการตี๋มอย่างหนักเป็นประจำ มีผลกระทบร้อยละ 43.9 และชนิดของเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ที่มารดาตี๋มบ่อยที่สุด คือ สุราขาว/สุรากลั่นในชุมชน มีผลกระทบร้อยละ 50.8 เมื่อจำแนกตามลักษณะทางประชากร มีร้อยละของผลกระทบสูงสุดในกลุ่มลูกจ้าง/พนักงานเอกชน ร้อยละ 28.3 ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด จำแนกตามพฤติกรรมการดื่มของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน (n=1,503)

ลักษณะทางประชากรและพฤติกรรมการดื่ม	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	อันตรายต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด	
		จำนวน	ร้อยละ
อันตรายต่อมารดาโดยรวม	1,503	346	23.0
อายุของมารดา (ปี)			
<30	212	53	25.0
30-39	459	125	27.2
40-49	476	88	18.5
≥50	356	80	22.5
ระดับการศึกษา			
ไม่ได้เรียน	30	8	26.7
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	554	124	22.4
มัธยมศึกษาตอนต้น	310	76	24.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	397	87	21.9
ปวส./ปวท./อนุปริญญา	65	20	30.8
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	147	31	21.1
สถานภาพสมรส (ตามกฎหมาย)			
สมรส	1,130	270	23.9
โสด	194	41	21.1
หย่า/แยก	96	20	20.8
หม้าย	83	15	18.1
อาชีพ			
รับจ้างทั่วไป	476	139	29.2
ลูกจ้าง/พนักงานเอกชน	60	17	28.3
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	234	54	23.1
ว่างงาน	80	18	22.5
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	35	7	20.0
เกษตรกร	426	79	18.5
ลูกจ้างหน่วยงานของรัฐ	33	9	18.2
แม่บ้าน	150	25	16.7
รับจ้างโรงงาน	8	1	12.5

ตารางที่ 4.5 ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด จำแนกตามพฤติกรรมการดื่มของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน (n=1,503) (ต่อ)

ลักษณะทางประชากรและพฤติกรรมการดื่ม	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	อันตรายต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด	
		จำนวน	ร้อยละ
ระดับรายได้ของครอบครัวต่อเดือน (บาท)			
<10,000	830	187	22.5
10,000-19,999	421	97	23.0
≥20,000	252	62	24.6
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)			
<5	858	177	20.6
≥5	645	169	26.2
การพักอาศัยของมารดา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
ญาติคนอื่น ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง	35	14	40.0
พ่อแม่ของสามี	160	47	29.4
พ่อแม่ของตนเอง	531	128	24.1
คนอื่น ๆ เช่น หลาน	177	40	22.6
บุตรของคุณ และ/หรือของสามี	994	228	22.9
คู่สมรส/แฟน	862	210	24.4
ความถี่ของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของมารดา			
ไม่ดื่มในรอบ 12 เดือน	923	184	19.9
ดื่มเป็นครั้งคราว	504	127	25.2
ดื่มเป็นประจำ	76	35	46.1
ความถี่ของการดื่มอย่างหนักของมารดา			
ไม่ดื่มในรอบ 12 เดือน	922	184	20.0
ดื่มแต่ไม่ดื่มหนัก	172	57	33.1
ดื่มหนักเป็นครั้งคราว	364	86	23.6
ดื่มหนักเป็นประจำ	41	18	43.9
ชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มารดาดื่มบ่อยที่สุด			
สุราขาว/สุรากลั่นในชุมชน	61	31	50.8
สุราสี/สุราแดง	72	20	27.8
เบียร์	393	99	25.2
เหล้าตองยา/สุราจีน/สาโท กระแช่	9	2	22.2
ไวน์/ไวน์คูลเลอร์/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์พร้อมดื่ม	42	10	23.8
ไม่ดื่มในรอบ 12 เดือน	922	184	20.0

ตารางที่ 4.5 ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด จำแนกตามพฤติกรรมการดื่มของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน (n=1,503) (ต่อ)

ลักษณะทางประชากรและพฤติกรรมการดื่ม	กลุ่ม ตัวอย่าง ทั้งหมด	อันตรายต่อมารดา อย่างน้อย 1 ชนิด	
		จำนวน	ร้อยละ
การมีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนดื่มในช่วง 12 เดือน			
ไม่มีคนอื่น ๆ ดื่มในรอบ 12 เดือน	709	64	9.0
มีคนอื่น ๆ ดื่มในรอบ 12 เดือน	794	282	35.5
จำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนที่ดื่มในช่วง 12 เดือน			
ไม่มีคนอื่น ๆ ที่ดื่มในรอบ 12 เดือน	709	64	9.0
มีคนอื่น ๆ ดื่ม 1 คน	627	207	33.0
มีคนอื่น ๆ ดื่ม ≥ 2 คน	167	75	44.9
การมีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนดื่มหนักในช่วง 12 เดือน			
ไม่มีคนอื่น ๆ ดื่มในรอบ 12 เดือน	709	64	9.0
มีคนอื่น ๆ ดื่ม แต่ไม่ดื่มหนัก	528	146	27.7
มีคนอื่น ๆ ดื่มหนัก	266	136	51.1
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนคนอื่น ๆ ดื่มหนักช่วง 12 เดือน			
ไม่มีคนอื่น ๆ ดื่มในรอบ 12 เดือน	709	64	9.0
มีคนอื่น ๆ ดื่ม แต่ไม่ดื่มหนัก	527	145	27.5
มีคนอื่น ๆ ดื่มหนัก 1 คน	248	124	50.0
มีคนอื่น ๆ ดื่มหนัก ≥ 2 คน	19	13	68.4
สมาชิกในครัวเรือนคนอื่น ๆ ที่ดื่มหนัก เป็นใครบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
ญาติผู้ชายคนอื่น ๆ (เช่น ลุง อา น้า)	7	7	100.0
แม่ตนเอง/แม่สามี	10	7	70.0
พ่อตนเอง/พ่อสามี	15	10	66.7
เด็กภายใต้การดูแล อายุ 18 ปีขึ้นไป	16	10	62.5
สามี/แฟน	217	117	53.9
พี่สาว/น้องสาว	4	2	50.0
ญาติผู้หญิงคนอื่น ๆ (เช่น ป้า อา น้า)	10	4	40.0
ปู่/ตา/ย่า/ยาย	13	4	30.8
พี่ชาย/น้องชาย	9	3	33.3
เด็กภายใต้การดูแล อายุ 18 ปีลงไป	4	0	0.0

4.6 ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน ต่อมารดาเป็นรายเหตุการณ์

ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดา เมื่อพิจารณาเป็นเหตุการณ์ พบว่า มีร้อยละของผลกระทบสูงสุดในเรื่อง เคยถูกคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ ดุด่าว่ากล่าว ตะคอก ดูถูก เหยียดหยาม หยาบคาย ดูหมิ่นและทะเลาะ ร้อยละ 7.8 รองลงมา เคยโดยสารหรือนั่งรถไปกับคนขับรถที่ดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 3.8 และเคยมีปัญหาทางการเงิน เช่น ไม่มีเงินพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนอื่น ร้อยละ 3.2 ส่วนบุคคลที่เป็นสาเหตุสำคัญ ทั้ง 3 เหตุการณ์ คือ สามมี ร้อยละ 5.7 ร้อยละ 3.8 และร้อยละ 2.5 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน ต่อมารดาเป็นรายเหตุการณ์ (n=1,503)

ผลกระทบจากการดื่มของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน	ร้อยละของความถี่			ร้อยละของผู้ดื่มที่เป็นสาเหตุ (ตอบ≥1 ข้อ)	
	เคย	1-2 ครั้ง	3+ครั้ง	สามมี	คนอื่นในครัวเรือน
เคยถูกคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ ดุด่าว่ากล่าว ตะคอก ดูถูก เหยียดหยาม หยาบคาย ดูหมิ่นและทะเลาะ	7.8	5.6	2.2	5.7	2.3
เคยถูกคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ ผลัก ดึง	1.8	1.3	0.5	1.5	0.4
เคยถูกคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ ทำร้ายร่างกาย (ทุบ ตบตี แตะ ต่อย)	1.5	1.1	0.4	1.2	0.3
เคยถูกคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ ทำลายข้าวของหรือทรัพย์สิน	2.1	1.6	0.5	1.7	0.4
เคยเกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุทางถนน จากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนอื่น	1.8	1.8	0.0	1.1	0.7
บ้าน รถ หรือทรัพย์สินต่างๆ เคยได้รับความเสียหาย เพราะการดื่มแอลกอฮอล์ของคนอื่น	1.6	1.5	0.1	1.3	0.3
เคยโดยสารหรือนั่งรถไปกับคนขับรถที่ดื่มแอลกอฮอล์	3.8	3.5	0.3	3.8	0.1
เคยถูกรบกวน โดยคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ในระหว่างงานเลี้ยงหรือสถานที่ส่วนบุคคลอื่น ๆ	2.3	1.9	0.4	1.8	0.9
เคยรู้สึกว่าคุณง่วงหรือรู้สึกกลัว คนที่ดื่มแอลกอฮอล์ในบ้านตนเอง/ในสถานที่ส่วนบุคคลอื่น ๆ	2.2	1.8	0.4	1.8	0.1

ตารางที่ 4.6 ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน ต่อมารดาเป็นรายเหตุการณ์ (n=1,503) (ต่อ)

ผลกระทบจากการดื่มของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน	ร้อยละ			ร้อยละของผู้ดื่มที่เป็นสาเหตุ (ตอบ≥1 ข้อ)	
	เคย	1-2 ครั้ง	3+ครั้ง	สามี	คนอื่นในครัวเรือน
เคยมีปัญหาครอบครัวหรือปัญหาชีวิตสมรส เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนอื่น	2.8	2.1	0.7	2.6	0.2
เคยมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อน เพื่อนบ้าน จากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนอื่น	2.0	1.7	0.3	1.5	0.6
เคยมีปัญหาทางการเงิน เช่น ไม่มีเงินพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนอื่น	3.2	1.9	1.3	2.5	0.8

4.7 ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน ต่อมารดา

ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดา พบว่า มีร้อยละของผลกระทบสูงสุดในเรื่อง เคยรู้สึกเสียใจ/รู้สึกว่าคุณเพิกเฉย เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว ร้อยละ 10.3 รองลงมา เคยรู้สึกไม่พอใจ คนดั่งกล่าว (ไม่ยอมแม้แต่จะมองหน้า) เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว ร้อยละ 9.5 และเคยหมดสนุกหรือเกิดปัญหาในงานสังคมต่าง ๆ ที่เข้าร่วม เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว ร้อยละ 5.2 รายละเอียดดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ร้อยละของผลกระทบจากการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน ต่อมารดา (n=1,503)

ผลกระทบจากการตีมีของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดา	ร้อยละ		
	เคย	1-2 ครั้ง	3+ ครั้ง
เคยรู้สึกเสียใจ/รู้สึกว่าคุณเพิกเฉย เนื่องจากการตีมีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	10.3	8.5	1.9
เคยรู้สึกไม่สบายใจ (ไม่สบายแม้แต่จะมองหน้า) คนดังกล่าว เนื่องจากการตีมีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	9.5	7.6	1.8
เคยหมดสนุกหรือเกิดปัญหาในงานสังคมต่างๆ ที่เข้าร่วม เนื่องจากการตีมีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	5.2	4.5	0.7
เคยถูกคนเหล่านั้น ขโมยเงินหรือของมีค่าของคุณ เพราะการตีมีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	1.0	0.7	0.3
เคยถูกบังคับหรือกดขี่ทางเพศ เพราะการตีมีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	0.7	0.6	0.1
เคยต้องหลีกเลี่ยง โดยไม่พบปะเพื่อน ญาติพี่น้อง เพราะรู้สึกอาย เนื่องจากการตีมีแอลกอฮอล์ของผู้อื่น ถึงพฤติกรรมการตีมีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	1.9	1.7	0.2
เคยต้องหนีออกจากบ้านไปอยู่ที่อื่น เพราะการตีมีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	1.8	1.5	0.3
เคยมีเงินไม่เพียงพอ สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในบ้าน เนื่องจากการตีมีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	4.7	3.8	0.9
เคยตีมีแอลกอฮอล์เพื่อเตรียมรับมือกับการตีมีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	1.8	1.5	0.3
เคยดูดำดูดีหรือเคียดแค้นตีมีบุตรหรือเด็กปกครอง เพื่อประชด/ระบายความเครียด เนื่องจากการตีมีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	1.7	1.3	0.4

4.8 ร้อยละของผลกระทบจากการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ของเพื่อนและคนแปลกหน้าต่อมารดาเป็นรายเหตุการณ์

ร้อยละของผลกระทบจากการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ของเพื่อนและคนแปลกหน้าต่อมารดา เมื่อพิจารณาเป็นเหตุการณ์ พบว่า ร้อยละของผลกระทบสูงสุดในเรื่อง เคยโดยสารหรือนั่งรถไปกับคนขับรถที่ตีมีแอลกอฮอล์ ร้อยละ 4.3 รองลงมา เคยถูกคนที่ตีมีแอลกอฮอล์ ดูดำดูดีกล่าว ตะคอก ดูถูก เหยียดหยาม หยาบคาย ดูหมิ่นและทะเลาะ ร้อยละ 3.4 และเคยถูกรบกวน โดยคนที่ตีมีแอลกอฮอล์ในระหว่างงานเลี้ยงหรือสถานที่ส่วนบุคคลอื่น ๆ ร้อยละ 2.8 บุคคลที่เป็นสาเหตุสูงสุดทั้ง

3 เหตุการณ์ คือ เพื่อน ร้อยละ 3.9 คนแปลกหน้า ร้อยละ 2.7 และร้อยละ 1.9 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนและคนแปลกหน้าต่อมารดาเป็นรายเหตุการณ์ (n=1,503)

ผลกระทบจากการดื่มของเพื่อนและคนแปลกหน้าต่อมารดา	ร้อยละ			ร้อยละของผู้ดื่มที่เป็นสาเหตุ (ตอบ≥1 ข้อ)	
	เคย	1-2 ครั้ง	3+ครั้ง	เพื่อน	คนแปลกหน้า
เคยถูกคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ ดุด่าว่ากล่าว ตะคอก ดุถูก เหยียดหยาม หยาบคาย ดูหมิ่น และทะเลาะ	3.4	2.3	1.1	0.8	2.7
เคยถูกคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ ผลัก ดึง	0.3	0.2	0.1	0.2	0.1
เคยถูกคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ ทำร้ายร่างกาย (ทุบ ตบตี แตะ ต่อย)	0.1	0.1	0.0	0.0	0.1
เคยถูกคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ ทำลายข้าวของหรือทรัพย์สิน	0.3	0.3	0.0	0.0	0.3
เคยเกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุทางถนน จากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนอื่น	0.3	0.3	0.0	0.1	0.2
บ้าน รถ หรือทรัพย์สินต่างๆ เคยได้รับความเสียหาย เพราะการดื่มแอลกอฮอล์ของคนอื่น	0.4	0.4	0.0	0.1	0.3
เคยโดยสารหรือนั่งรถไปกับคนขับรถที่ดื่มแอลกอฮอล์	4.3	4.2	0.1	3.9	0.3
เคยถูกรบกวน โดยคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ในระหว่างงานเลี้ยงหรือสถานที่ส่วนบุคคลอื่น ๆ	2.8	2.3	0.5	1.1	1.9
เคยรู้สึกถูกรบกวนหรือรู้สึกกลัว คนที่ดื่มแอลกอฮอล์ในบ้านตนเอง/ในสถานที่ส่วนบุคคลอื่น ๆ	1.7	1.3	0.4	0.2	1.6
เคยมีปัญหาครอบครัวหรือปัญหาชีวิตสมรส เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนอื่น	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
เคยมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อน เพื่อนบ้าน จากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนอื่น	0.8	0.7	0.1	1.1	0.4
เคยมีปัญหาทางการเงิน เช่น ไม่มีเงินพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนอื่น	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

4.9 ร้อยละของผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน ต่อเด็ก อย่างน้อย 1 ชนิด จำแนกตามพฤติกรรมการตีของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน ร้อยละของผลกระทบจากการตีของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อเด็ก อย่างน้อย 1 ชนิด ในภาพรวม ร้อยละ 3.5 เมื่อจำแนกตามพฤติกรรมการตีของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน พบว่า มีร้อยละสูงสุด ในมารดาที่มีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ผลกระทบร้อยละ 5.5 มารดาที่มีจำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ≥ 1 คน มีผลกระทบร้อยละ 6.1 มารดาที่มีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนตีอย่างหนัก มีผลกระทบร้อยละ 9.8 และมารดาที่มีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนตีอย่างหนัก ≥ 1 คน มีผลกระทบร้อยละ 10.1 เมื่อจำแนกตามพฤติกรรมการตีของมารดา พบว่า มีร้อยละสูงสุดในมารดาที่มีความถี่ของการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์เป็นประจำ มีผลกระทบร้อยละ 11.8 มารดาที่มีความถี่ของการตีอย่างหนักเป็นประจำ มีผลกระทบร้อยละ 9.8 และชนิดของเครื่องตีแอลกอฮอล์ที่มารดาตีบ่อยที่สุด คือ สุราขาว/สุรากลั่นในชุมชน มีผลกระทบร้อยละ 11.5 ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ร้อยละของผลกระทบจากการตีตัวของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อเด็ก อย่างน้อย 1 ชนิด จำแนกตามพฤติกรรมการตีของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน

ลักษณะทางประชากรและพฤติกรรมการตี	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	ผลกระทบต่อเด็ก อย่างน้อย 1 ชนิด	
		จำนวน	ร้อยละ
อันตรายต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิดในภาพรวม	1,503	52	3.5
อายุของมารดา (ปี)			
<30	212	7	3.3
30-39	459	13	2.8
40-49	476	22	4.6
≥50	356	10	2.8
ระดับการศึกษาของมารดา			
ไม่ได้เรียน	30	0	0.0
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	554	21	3.8
มัธยมศึกษาตอนต้น	310	16	5.2
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	397	9	2.3
ปวส./ปวท./อนุปริญญา	65	3	4.6
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	147	3	2.0
สถานภาพสมรสของมารดา (ตามกฎหมาย)			
สมรส	1,130	33	2.9
โสด	194	11	5.7
หย่า/แยก	96	5	5.2
หม้าย	83	3	3.6
อาชีพของมารดา			
รับจ้างทั่วไป	476	24	5.0
ลูกจ้าง/พนักงานเอกชน	60	1	1.7
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	234	8	3.4
ว่างงาน	80	4	5.0
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	35	0	0.0
เกษตรกร	426	6	1.4
ลูกจ้างหน่วยงานของรัฐ	33	2	6.2
แม่บ้าน	150	7	4.7
รับจ้างโรงงาน	8	0	0.0

ตารางที่ 4.9 ร้อยละของผลกระทบจากการดื่มของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อเด็ก อย่างน้อย 1 ชนิด จำแนกตามพฤติกรรมการดื่มของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน (ต่อ)

ลักษณะทางประชากรและพฤติกรรมการดื่ม	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	ผลกระทบต่อเด็ก อย่างน้อย 1 ชนิด	
		จำนวน	ร้อยละ
ระดับรายได้ของครอบครัวต่อเดือน (บาท)			
<10,000	830	31	3.7
10,000-19,999	421	14	3.3
≥20,000	252	7	2.8
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)			
<5	858	26	3.0
≥5	645	26	4.0
การพักอาศัยของมารดา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
ญาติคนอื่น ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง	35	2	5.7
พ่อแม่ของสามี	160	4	2.5
พ่อแม่ของตนเอง	531	19	3.6
คนอื่น ๆ เช่น หลาน	177	9	5.1
บุตรของคุณ และ/หรือของสามี	994	24	2.4
คู่สมรส/แฟน	862	21	2.4
ความถี่ของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของมารดา			
ไม่ดื่มในรอบ 12 เดือน	923	18	3.1
ดื่มเป็นครั้งคราว	504	25	5.0
ดื่มเป็นประจำ	76	9	11.8
ความถี่ของการดื่มอย่างหนักของมารดา			
ไม่ดื่มในรอบ 12 เดือน	922	18	2.0
ดื่มแต่ไม่ดื่มหนัก	172	14	8.1
ดื่มหนักเป็นครั้งคราว	364	16	4.4
ดื่มหนักเป็นประจำ	41	4	9.8
ชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มารดาดื่มบ่อยที่สุด			
สุราขาว/สุรากลั่นในชุมชน	61	7	11.5
สุราสี/สุราแดง	72	4	5.6
เบียร์	393	20	5.1
เหล้าตองยา/สุราจีน/สาโท กระแช่	9	1	11.1
ไวน์/ไวน์คูลเลอร์/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์พร้อมดื่ม	42	2	4.8
ไม่ดื่มในรอบ 12 เดือน	922	18	2.0

ตารางที่ 4.9 ร้อยละของผลกระทบจากการตีตัวของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อเด็ก อย่างน้อย 1 ชนิด จำแนกตามพฤติกรรมการตีของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน (ต่อ)

ลักษณะทางประชากรและพฤติกรรมการตี	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	ผลกระทบต่อเด็ก อย่างน้อย 1 ชนิด	
		จำนวน	ร้อยละ
การมีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน ตีในรอบ 12 เดือน			
ไม่มีคนอื่น ๆ ตีในรอบ 12 เดือน	709	8	1.1
มีคนอื่น ๆ ตีในรอบ 12 เดือน	794	44	5.5
จำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนที่ตีในช่วง 12 เดือน			
ไม่มีคนอื่น ๆ ที่ตีในรอบ 12 เดือน	709	8	1.1
มีคนอื่น ๆ ตี 1 คน	627	38	6.1
มีคนอื่น ๆ ตี ≥ 2 คน	167	6	3.6
การมีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนตีหนักในช่วง 12 เดือน			
ไม่มีคนอื่น ๆ ตีในรอบ 12 เดือน	709	8	1.1
มีคนอื่น ๆ ตี แต่ไม่ตีหนัก	528	18	3.4
มีคนอื่น ๆ ตีหนัก	266	26	9.8
จำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนตีหนักช่วง 12 เดือน			
ไม่มีคนอื่น ๆ ตีในรอบ 12 เดือน	709	8	1.1
มีคนอื่น ๆ ตี แต่ไม่ตีหนัก	527	18	3.4
มีคนอื่น ๆ ตีหนัก 1 คน	248	25	10.1
มีคนอื่น ๆ ตีหนัก ≥ 2 คน	19	1	5.3
สมาชิกในครัวเรือนคนอื่น ๆ ที่ตีหนัก เป็นใครบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
ญาติผู้ชายคนอื่น ๆ (เช่น ลุง อา น้า)	7	0	0.0
แม่ตนเอง/แม่สามี	10	0	0.0
พ่อตนเอง/พ่อสามี	15	3	20.0
เด็กภายใต้การดูแล อายุ 18 ปีขึ้นไป	16	0	0.0
สามี/แฟน	217	22	10.1
พี่สาว/น้องสาว	4	1	25.0
ญาติผู้หญิงคนอื่น ๆ (เช่น ป้า อา น้า)	10	0	0.0
ปู่/ตา/ย่า/ยาย	13	2	15.4
พี่ชาย/น้องชาย	9	0	0.0
เด็กภายใต้การดูแล อายุ 18 ปีลงไป	4	0	0.0

4.10 ร้อยละของผลกระทบจากการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน ต่อเด็ก

ร้อยละของผลกระทบจากการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อเด็ก พบว่า มีร้อยละของผลกระทบสูงสุดในเรื่อง เด็กที่อยู่ในความดูแลถูกดูตัวอย่างรุนแรง เนื่องจากการตีมีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว ร้อยละ 2.2 และเคยมีเงินไม่เพียงพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูเด็กที่ดูแล เนื่องจากการตีมีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว ร้อยละ 1.8 ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ร้อยละของผลกระทบจากการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน ต่อเด็ก (n=1,503)

ผลกระทบจากการตีมีของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อเด็ก	ร้อยละ		
	เคย	1-2 ครั้ง	3+ ครั้ง
เด็กที่ดูแลถูกทอดทิ้งหรือถูกปล่อยให้อยู่ในสถานการณ์ที่ไม่ปลอดภัย เนื่องจากการตีมีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	0.7	0.6	0.1
เด็กที่อยู่ในความดูแลถูกดูตัวอย่างรุนแรง เนื่องจากการตีมีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	2.2	1.9	0.3
เด็กที่ดูแลถูกตีหรือถูกทำร้ายร่างกาย เนื่องจากการตีมีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	0.5	0.4	0.1
เด็กที่ดูแลอยู่ในเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัว เนื่องจากการตีมีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	1.4	1.1	0.3
เด็กที่ดูแลได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น คุ้มครองเด็กและเยาวชน เนื่องจากการตีมีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	0.0	0.0	0.0
เคยมีเงินไม่เพียงพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูเด็กที่ดูแล เนื่องจากการตีมีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	1.8	1.3	0.5

**4.11 ร้อยละของผลกระทบโดยรวมและระดับความรุนแรงจากการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์
ของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือน เพื่อนและคนแปลกหน้าต่อมารดาและเด็ก**

ผลกระทบโดยรวมจากการตีมีของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด ร้อยละ 23.0 ผลกระทบโดยรวมจากการตีมีของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิด ร้อยละ 3.5 และผลกระทบโดยรวมจากการตีมีของเพื่อนและคนแปลกหน้าต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด ร้อยละ 10.3

ระดับความรุนแรงของผลกระทบจากการตีมีของมารดาต่อคนอื่นๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเล็กน้อย ร้อยละ 95.0 ระดับผลกระทบจากการตีมีของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนต่อมารดา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเล็กน้อย ร้อยละ 86.1 และระดับผลกระทบจากการตีมีของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนต่อเด็ก ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเล็กน้อย ร้อยละ 54.5 นอกจากนี้ บุคคลที่เป็นสาเหตุของผลกระทบจากการตีมีของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนต่อเด็ก คือ บิดา ร้อยละ 50.0 ดังตารางที่ 4.11

**ตารางที่ 4.11 ร้อยละของผลกระทบโดยรวมและระดับความรุนแรงจากการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์
ของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือน เพื่อนและคนแปลกหน้าต่อมารดาและเด็ก (n=1,503)**

ผลกระทบโดยรวมและระดับความรุนแรง	ทั้งหมด	จำนวน	ร้อยละ
ผลกระทบโดยรวมจากการตีมีฯ			
การตีมีของสมาชิกคนอื่นๆในครัวเรือนต่อมารดา อย่างน้อย 1 ชนิด	1,503	346	23.0
การตีมีของสมาชิกคนอื่นๆในครัวเรือนต่อเด็ก อย่างน้อย 1 ชนิด	1,503	52	3.5
การตีมีของเพื่อนและคนแปลกหน้าต่อมารดา อย่างน้อย 1 ชนิด	1,503	152	10.3
ระดับความรุนแรงของผลกระทบจากการตีมีของมารดาต่อคนอื่นๆ			
เล็กน้อย (1-3 คะแนน)	580	551	95.0
ปานกลาง (4-5 คะแนน)	580	22	3.8
รุนแรง (≥ 6 คะแนน)	580	7	1.2
ระดับความรุนแรงของผลกระทบจากการตีมีของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนต่อมารดา			
เล็กน้อย (1-3 คะแนน)	346	298	86.1
ปานกลาง (4-5 คะแนน)	346	37	10.7
รุนแรง (≥ 6 คะแนน)	346	11	3.2
ระดับความรุนแรงของผลกระทบจากการตีมีของสมาชิกอื่นๆใน ครัวเรือน(รวมการตีมีของมารดา)ต่อเด็ก			
เล็กน้อย (1-3 คะแนน)	52	24	54.5
ปานกลาง (4-5 คะแนน)	52	15	34.1
รุนแรง (≥ 6 คะแนน)	52	5	11.4

ตารางที่ 4.11 ร้อยละของผลกระทบโดยรวมและระดับความรุนแรงจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือน เพื่อนและคนแปลกหน้าต่อมารดาและเด็ก (n=1,503)(ต่อ)

ผลกระทบโดยรวมและระดับความรุนแรง	ทั้งหมด	จำนวน	ร้อยละ
บุคคลที่เป็นสาเหตุของผลกระทบจากการตีของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือน(รวมการตีของมารดา)ต่อเด็ก (ตอบ≥1ข้อ)			
บิดา	52	26	50.0
มารดา	52	7	13.5
ญาติฝ่ายมารดา	52	7	13.5
ญาติฝ่ายบิดา	52	4	7.7
พ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง	52	2	3.8

4.12 ร้อยละของการดูแลผู้ตีแอลกอฮอล์และเด็กในความดูแลของมารดา จากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน

ผลกระทบของอันตรายจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของคนอื่นๆต่อมารดา เมื่อพิจารณาเป็นเหตุการณ์ พบว่าได้รับผลกระทบมากที่สุดในเรื่อง เคยดูแลคนในครอบครัวหรือเพื่อนที่ตีแอลกอฮอล์ เนื่องมาจากการตีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว ร้อยละ 9.9 และเคยต้องทำความสะอาดบ้าน หลังจากการตีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว ร้อยละ 9.6 ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ร้อยละของการดูแลผู้ตีแอลกอฮอล์และเด็กในความดูแลของมารดา จากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน (n=1,503)

การดูแลผู้ตีแอลกอฮอล์/เด็กในความดูแลของมารดา	ร้อยละ		
	เคย	1-2 ครั้ง	3+ ครั้ง
เคยดูแลคนในครอบครัวหรือเพื่อนที่ตีแอลกอฮอล์ เนื่องมาจากการตีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	9.9	9.2	0.7
เคยต้องดูแลเด็กหรือคนอื่นๆ เพิ่มมากขึ้น เนื่องมาจากการตีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	2.9	2.5	0.4
เคยต้องทำความสะอาดบ้าน หลังจากการตีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	9.6	8.3	1.3
เคยต้องคอยไปรับหรือคอยไปส่งคนในครอบครัวหรือเพื่อน เนื่องจากการตีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	5.4	3.4	2.0

4.13 การขอรับความช่วยเหลือ กรณีที่มารดาหรือเด็กเคยได้รับผลกระทบ

การขอรับความช่วยเหลือ กรณีที่มารดาหรือเด็กในความดูแลเคยได้รับผลกระทบจากการตีม เครื่องตีมแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน (n=378 คน) พบว่า เคยต้องโทรศัพท์ขอความช่วยเหลือจากตำรวจ เนื่องจากการตีมแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว ร้อยละ 2.9 รองลงมา เคยต้องไปรับบริการแผนกฉุกเฉินที่โรงพยาบาลหรือนอนรักษาตัวในโรงพยาบาล เพราะได้รับบาดเจ็บ เนื่องจากการตีมแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว ร้อยละ 2.8 และเคยต้องไปขอความช่วยเหลือหรือขอคำแนะนำจากผู้นำชุมชน เพื่อน เพื่อนบ้าน หรือหน่วยบริการอื่นๆ เนื่องจากการตีมแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว ร้อยละ 2.7 ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 การขอรับความช่วยเหลือกรณีมารดาหรือเด็กเคยได้รับผลกระทบจากการตีม

เครื่องตีมแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน (n= 378)

การใช้บริการความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ	ร้อยละ		
	เคย	1-2 ครั้ง	3+ ครั้ง
เคยต้องโทรศัพท์ขอความช่วยเหลือจากตำรวจ เนื่องจากการตีมแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	2.9	2.5	0.4
เคยต้องไปรับบริการแผนกฉุกเฉินที่โรงพยาบาลหรือนอนรักษาตัวในโรงพยาบาล เพราะได้รับบาดเจ็บ เนื่องจากการตีมแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	2.8	1.7	1.0
เคยต้องไปพบแพทย์ พยาบาล ที่สถานบริการสาธารณสุขต่างๆ รวมถึงการซื้อยาเพื่อรักษาตนเองที่ร้านขายยา เนื่องจากการตีมแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	1.7	1.3	0.4
เคยไปรับบริการหรือขอคำปรึกษาที่ศูนย์บริการต่างๆ (เช่น สายด่วน สอทไลน์ มูลนิธิเพื่อสังคมต่างๆ กลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน) เนื่องจากการตีมแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	0.8	0.4	0.4
เคยต้องไปขอความช่วยเหลือหรือขอคำแนะนำจากผู้นำชุมชน เพื่อน เพื่อนบ้าน หรือหน่วยบริการอื่นๆ เนื่องจากการตีมแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว	2.7	2.1	0.6

4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนกับผลกระทบต่อมารดา

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนกับผลกระทบต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด โดยนำตัวแปรต้น ได้แก่ การตีของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนและการตีของมารดา และตัวแปรอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามคือผลกระทบต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด จากการทบทวนวรรณกรรม ได้แก่ อายุของมารดา สถานภาพสมรสของมารดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของมารดา รายได้ของครอบครัวต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน เข้าสู่การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบทีละคู่หรือแบบสองตัวแปร (Bivariate analysis) ระหว่างตัวแปรต้น 1 ตัวกับตัวแปรตาม คือ ผลกระทบต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด โดยใช้สถิติ Simple binary logistic regression จากนั้น นำตัวแปรทั้งหมดเข้าสู่การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบพหุตัวแปร (Multivariate analysis) ระหว่างตัวแปรต้นหลายตัวกับตัวแปรตาม คือ ผลกระทบต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด โดยใช้สถิติ Multiple binary logistic regression พบว่า การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน ได้แก่ จำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ตีอย่างน้อย ≥ 2 คน (AOR = 22.96; 95%CI = 8.05, 65.46; p-value <0.001) จำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ตีอย่างน้อย 1 คน (AOR = 10.39; 95%CI = 7.13, 15.14; p-value <0.001) และมีสมาชิกคนอื่น ๆ ตี แต่ไม่ตีอย่างน้อยหนึ่ง (AOR = 3.91; 95%CI = 2.78, 5.49; p-value <0.001) การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของมารดา ได้แก่ มารดาตีอย่างน้อยหนึ่งเป็นประจำ (AOR = 3.25; 95%CI = 1.58, 6.68; p-value =0.001) และมารดาตีแต่ไม่ตีอย่างน้อยหนึ่ง (AOR = 1.77; 95%CI = 1.19, 2.63; p-value =0.005) มีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ ตัวแปรอื่น ๆ ได้แก่ มารดามีอาชีพรับจ้าง (AOR = 1.66; 95%CI = 1.08, 2.55; p-value =0.020) มีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนกับผลกระทบต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด

ปัจจัย	n	ผลกระทบ		COR	AOR	95%CI	p-value
		n	%				
การดื่มของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน							<0.001
ไม่มีคนอื่น ๆ ดื่ม(อ้างอิง)	709	64	9.0	1	1		
มีคนอื่น ๆ ดื่ม แต่ไม่ดื่มหนัก	527	145	27.5	3.80	3.91	2.78, 5.49	<0.001
มีคนอื่น ๆ ดื่มหนัก 1 คน	248	124	50.0	9.93	10.39	7.13, 15.14	<0.001
มีคนอื่น ๆ ดื่มหนัก ≥ 2 คน	19	13	68.4	21.70	22.96	8.05, 65.46	<0.001
การดื่มของมารดา							<0.001
ไม่ดื่มรอบ 12 เดือน(อ้างอิง)	922	184	20.0	1	1		
ดื่มแต่ไม่ดื่มหนัก	172	57	33.1	1.99	1.77	1.19, 2.63	0.005
ดื่มหนักเป็นบางครั้ง	364	86	23.6	1.24	0.99	0.72, 1.36	0.938
ดื่มหนักเป็นประจำ	41	18	43.9	3.13	3.25	1.58, 6.68	0.001
อายุ							0.021
<30 ปี (อ้างอิง)	212	53	25.0	1	1		
30-39 ปี	459	125	27.2	1.15	1.12	0.73, 1.72	0.605
40-49 ปี	476	88	18.5	0.69	0.69	0.44, 1.09	0.110
≥50 ปี	356	80	22.5	0.89	1.13	0.67, 1.90	0.657
สถานภาพสมรส							0.858
โสด	194	41	21.1	1	1		
สมรส	1,130	270	23.9	1.17	1.12	0.73, 1.73	0.609
หม้าย/หย่า/แยก	179	35	19.6	0.91	1.15	0.64, 2.07	0.629
ระดับการศึกษาของมารดา							0.898
ไม่เรียน/ประถมศึกษา	584	132	22.6	1	1		
มัธยมศึกษา	707	163	23.1	1.02	1.05	0.74, 1.49	0.766
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	212	51	24.1	1.10	1.13	0.67, 1.89	0.645

ตารางที่ 4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนกับผลกระทบต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด (ต่อ)

ปัจจัย	n	ผลกระทบ		COR	AOR	95%CI	p-value
		n	%				
อาชีพของมารดา							0.012
ไม่ได้ทำ/แม่บ้าน (อ้างอิง)	230	43	18.7	1	1		
เกษตรกร	426	79	18.5	0.98	1.00	0.63, 1.59	0.991
รับจ้าง	544	157	28.9	1.75	1.66	1.08, 2.55	0.020
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	234	54	23.1	1.30	1.30	0.78, 2.15	0.316
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	68	13	19.1	1.02	0.80	0.36, 1.81	0.596
ระดับรายได้ของครอบครัว							0.607
<10,000 บาท (อ้างอิง)	830	187	22.5	1	1		
10,000-19,999 บาท	421	97	23.0	1.03	0.87	0.63, 1.19	0.380
≥20,000 บาท	252	62	24.6	1.12	0.86	0.57, 1.28	0.453
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน							0.796
<5 คน (อ้างอิง)	858	177	20.6	1	1		
≥5 คน	645	169	26.2	1.35	1.04	0.79, 1.36	

4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆในครัวเรือนกับผลกระทบต่อเด็ก

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆในครัวเรือนกับผลกระทบต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิด โดยนำตัวแปรต้น ได้แก่ การดื่มของสมาชิกคนอื่นๆในครัวเรือนและการดื่มของมารดา และตัวแปรอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามคือผลกระทบต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิด จากการทบทวนวรรณกรรม ได้แก่ อายุของมารดา สถานภาพสมรสของมารดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของมารดา รายได้ของครอบครัวต่อเดือนและจำนวนสมาชิกในครัวเรือน เข้าสู่การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบที่ละคู่หรือแบบสองตัวแปร (Bivariate analysis) ระหว่างตัวแปรต้น 1 ตัวกับตัวแปรตาม คือ ผลกระทบต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิด โดยใช้สถิติ Simple binary logistic regression จากนั้น นำตัวแปรทั้งหมดเข้าสู่การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบพหุตัวแปร (Multivariate analysis) ระหว่างตัวแปรต้นหลายตัวกับตัวแปรตาม คือ ผลกระทบต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิด โดยใช้สถิติ Multiple binary logistic regression พบว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆในครัวเรือน ได้แก่ จำนวนสมาชิกคนอื่นๆ ดื่มอย่างหนัก 1 คน (AOR = 11.1; 95%CI = 4.73, 26.44; p-value <0.001) และมีสมาชิกคนอื่นๆ ดื่มแต่ไม่ดื่มอย่างหนัก (AOR = 3.41; 95%CI = 1.41, 8.22; p-value =0.006) การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของมารดา ได้แก่ มารดามีการดื่มอย่างหนักเป็นประจำ (AOR = 5.75; 95%CI = 1.69, 19.61; p-value =0.005) และมารดามีการดื่มแต่ไม่ดื่มอย่างหนัก (AOR = 4.23; 95%CI = 1.96, 9.16; p-value <0.001) มีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ ตัวแปรอื่น ๆ ได้แก่ มารดามีอาชีพเกษตรกร (AOR = 0.19; 95%CI = 0.07, 0.57; p-value =0.003) มีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนกับผลกระทบต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิด

ปัจจัย	n	ผลกระทบ		COR	AOR	95%CI	p-value
		n	%				
การดื่มของสมาชิกคนอื่น ๆ							<0.001
ครัวเรือน							
ไม่มีคนอื่น ๆ ดื่ม(อ้างอิง)	709	8	1.1	1	1		
มีคนอื่น ๆ ดื่ม แต่ไม่ดื่มหนัก	527	18	3.4	3.08	3.41	1.41, 8.22	0.006
มีคนอื่น ๆ ดื่มหนัก 1 คน	248	25	10.1	9.81	11.1	4.73, 26.44	<0.001
มีคนอื่น ๆ ดื่มหนัก ≥ 2 คน	19	1	5.3	4.84	3.48	0.37, 32.75	0.275
การดื่มของมารดา							<0.001
ไม่ดื่มรอบ 12 เดือน(อ้างอิง)	922	18	2.0	1	1		
ดื่มแต่ไม่ดื่มหนัก	172	14	8.1	4.45	4.23	1.96, 9.16	<0.001
ดื่มหนักเป็นบางครั้ง	364	16	4.4	2.31	1.90	0.93, 3.88	0.077
ดื่มหนักเป็นประจำ	41	4	9.8	5.42	5.75	1.69, 19.61	0.005
อายุ							0.296
<30 ปี (อ้างอิง)	212	7	3.3	1	1		
30-39 ปี	459	13	2.8	0.86	1.05	0.38, 2.88	0.924
40-49 ปี	476	22	4.6	1.41	2.04	0.77, 5.42	0.151
≥ 50 ปี	356	10	2.8	0.84	1.44	0.43, 4.86	0.554
สถานภาพสมรส							0.167
โสด	194	11	5.7	1	1		
สมรส	1,130	33	2.9	0.50	0.51	0.23, 1.14	0.101
หม้าย/หย่า/แยก	179	8	4.5	0.78	0.94	0.33, 2.67	0.905
ระดับการศึกษาของมารดา							0.933
ไม่เรียน/ประถมฯ(อ้างอิง)	584	21	3.6	1	1		
มัธยมศึกษา	707	25	3.5	0.98	1.07	0.50, 2.29	0.869
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	212	6	2.8	0.79	0.88	0.27, 2.91	0.838

ตารางที่ 4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนกับผลกระทบต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิด (ต่อ)

ปัจจัย	n	ผลกระทบ		COR	AOR	95%CI	p-value
		n	%				
อาชีพของมารดา							0.037
ไม่ได้ทำ/แม่บ้าน (อ้างอิง)	230	11	4.8	1	1		
เกษตรกร	426	6	1.4	0.28	0.19	0.07, 0.57	0.003
รับจ้าง	544	25	4.6	0.96	0.55	0.24, 1.22	0.138
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	234	8	3.4	0.70	0.55	0.20, 1.51	0.246
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	68	2	2.9	0.60	0.46	0.08, 2.55	0.377
ระดับรายได้ของครอบครัว							0.525
<10,000 บาท (อ้างอิง)	830	31	3.7	1	1		
10,000-19,999 บาท	421	14	3.3	0.89	0.71	0.35, 1.45	0.354
≥20,000 บาท	252	7	2.8	0.74	0.64	0.24, 1.67	0.361
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน							0.564
<5 คน (อ้างอิง)	858	26	3.0	1	1		
≥5 คน	645	26	4.0	1.34	1.20	0.65, 2.21	

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย ข้อจำกัดและจุดแข็ง และข้อเสนอแนะ

ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกในครัวเรือนต่อมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรและบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี ในจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นการศึกษาแบบเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional analytical study) มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดร้อยละและอธิบายลักษณะของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตร และต่อเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี และเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนกับผลกระทบต่อมารดาและต่อเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์โดยพนักงานสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรใน 6 อำเภอ ๆ ละ 1 ตำบล ๆ ละ 10 หมู่บ้าน ในช่วงเดือนตุลาคม 2566 ถึงเดือนธันวาคม 2566 รวม 3 เดือน รวมกลุ่มตัวอย่าง 1,503 คน ใช้สถิติ Multiple binary logistic regression สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างมารดาทั้งหมด 1,503 คน ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 30 ปี ร้อยละ 30.5 อายุเฉลี่ย 41.4 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ร้อยละ 38.9 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพคู่ตามกฎหมาย ร้อยละ 75.2 มากกว่าครึ่งของกลุ่มตัวอย่าง มีอาชีพรับจ้างทั่วไปและเกษตรกร (ร้อยละ 60.1) ร้อยละ 55.2 ของกลุ่มตัวอย่างมีรายได้ของครัวเรือนต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน มากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างมีสมาชิกในครัวเรือนต่ำกว่า 5 คน (ร้อยละ 57.1) และส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างพักอาศัยอยู่กับบุตรของตนเองและ/หรือของสามี (ร้อยละ 61.1) รองลงมาอยู่กับคู่สมรส/แฟน (ร้อยละ 57.4) กลุ่มตัวอย่างมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา สูงถึงร้อยละ 38.6 โดยมีความถี่ของการดื่มเป็นครั้งคราว ร้อยละ 24.3 นอกจากนี้ ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนักเป็นครั้งคราวและประจำ 27.0 ชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นิยมดื่มมากที่สุด ได้แก่ เบียร์ รองลงมา คือ สุราสีหรือสุราแดง

กลุ่มตัวอย่างมีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 52.8 โดยกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร้อยละ 11.1 กลุ่มตัวอย่างมีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนมีการดื่มอย่างหนัก ร้อยละ 17.7 โดยกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนดื่มอย่างหนักอย่างน้อย 1 คน ร้อยละ 17.7 สมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนที่ดื่มหนักเป็นสามีหรือแฟนของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 14.4 เกือบทั้งหมดของผู้ที่ดื่มอย่างหนักที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด เป็นสามีหรือแฟนของกลุ่มตัวอย่าง (ร้อยละ 89.3) เกือบทั้งหมดเป็น

เพศชาย (ร้อยละ 99.1) และส่วนใหญ่มีความถี่ของการตี้อย่างหนักเป็นครั้งคราว ร้อยละ 82.9 ผู้ที่ตี้อย่างหนักที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ส่วนใหญ่นิยมตีมีสุราขาว/สุรากลั่นในชุมชน ร้อยละ 56.8 และส่วนใหญ่นิยมตีนอกบ้าน ร้อยละ 81.6 และเกือบทั้งหมดมักมีอาการหลังการตี คือ ได้กลิ่นแอลกอฮอล์ในลมหายใจ (ร้อยละ 87.6)

ร้อยละของผลกระทบจากการตีของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด ภาพรวม ร้อยละ 23.0 เมื่อพิจารณาเป็นเหตุการณ์ พบว่า มีร้อยละของผลกระทบสูงสุดในเรื่อง เคยถูกคนที่ตีแอลกอฮอล์ดูว่ากล่าว ตะคอก ดูถูก เหยียดหยาม หยาบคาย ดูหมิ่นและทะเลาะ ร้อยละ 7.8 รองลงมา เคยโดยสารหรือนั่งรถไปกับคนขับรถที่ตีแอลกอฮอล์ ร้อยละ 3.8 และเคยมีปัญหาทางการเงิน เช่น ไม่มีเงินพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น เนื่องจากการตีแอลกอฮอล์ของคนอื่น ร้อยละ 3.2 ส่วนบุคคลที่เป็นสาเหตุสำคัญ คือ สามเณรของกลุ่มตัวอย่าง

ร้อยละของผลกระทบจากการตีของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิด ภาพรวม ร้อยละ 3.5 โดยมีร้อยละของผลกระทบสูงสุดในเรื่อง เด็กที่อยู่ในความดูแลถูกดูตัวอย่างรุนแรง เนื่องจากการตีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว ร้อยละ 2.2 และเคยมีเงินไม่เพียงพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูเด็ก เนื่องจากการตีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว ร้อยละ 1.8

การขอรับความช่วยเหลือ กรณีที่มารดาหรือเด็กในความดูแลเคยได้รับผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน (n=378 คน) พบว่า เคยต้องโทรศัพท์ขอความช่วยเหลือจากตำรวจ เนื่องจากการตีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว ร้อยละ 2.9 รองลงมา เคยต้องไปรับบริการแผนกฉุกเฉินที่โรงพยาบาลหรือนอนรักษาตัวในโรงพยาบาล เพราะได้รับบาดเจ็บเนื่องจากการตีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว ร้อยละ 2.8 และเคยต้องไปขอความช่วยเหลือหรือขอคำแนะนำจากผู้นำชุมชน เพื่อน เพื่อนบ้าน หรือหน่วยบริการอื่น ๆ เนื่องจากการตีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว ร้อยละ 2.7

การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน ได้แก่ จำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ตีหนัก ≥ 2 คน (AOR = 22.96; 95%CI = 8.05, 65.46) จำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ตีหนัก 1 คน (AOR = 10.39; 95%CI = 7.13, 15.14) และสมาชิกคนอื่น ๆ ตี แต่ไม่ตีอย่างหนัก (AOR = 3.91; 95%CI = 2.78, 5.49) การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของมารดา ได้แก่ มารดาตีอย่างหนักเป็นประจำ (AOR = 3.25; 95%CI = 1.58, 6.68; p-value = 0.001) และมารดาไม่ตีแต่ไม่ตีอย่างหนัก (AOR = 1.77; 95%CI = 1.19, 2.63; p-value = 0.005) และอาชีพรับจ้าง (AOR = 1.66; 95%CI = 1.08, 2.55; p-value = 0.020) มีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน ได้แก่ จำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ตีหนัก 1 คน (AOR = 11.1; 95%CI = 4.73, 26.44; p-value < 0.001) และสมาชิกคนอื่น ๆ ตี แต่ไม่ตีหนัก (AOR = 3.41; 95%CI = 1.41, 8.22; p-value = 0.006) การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของมารดา ได้แก่ มารดาตีหนักเป็นประจำ (AOR = 5.75; 95%CI = 1.69, 19.61; p-value = 0.005)

และมารดาตี้มแต่ไม่ตี้อย่างหนัก (AOR = 4.23; 95%CI = 1.96, 9.16; p-value <0.001) มีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของมารดามีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของมารดามีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อภิปรายผลดังนี้

1.1) ความสัมพันธ์ระหว่างการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนกับผลกระทบต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด

การตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อธิบายได้ว่า มารดาที่มีจำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนตี้มอย่างหนัก ≥ 2 คน มีโอกาสได้รับผลกระทบต่อมารดาเป็น 22 เท่า เมื่อเทียบกับมารดาที่สมาชิกในครัวเรือนคนอื่น ๆ ไม่ตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ (AOR = 22.96; 95%CI = 8.05, 65.46; p-value <0.001) มารดาที่มีจำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนตี้มอย่างหนัก 1 คน มีโอกาสได้รับผลกระทบต่อมารดาเป็น 10 เท่า เมื่อเทียบกับมารดาที่มีสมาชิกในครัวเรือนคนอื่น ๆ ไม่ตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ (AOR = 10.39; 95%CI = 7.13, 15.14; p-value <0.001) และมารดาที่มีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนตี้ม แต่ไม่ตี้มอย่างหนัก มีโอกาสได้รับผลกระทบต่อมารดาเป็น 4 เท่า เมื่อเทียบกับมารดาที่มีสมาชิกในครัวเรือนคนอื่น ๆ ไม่ตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ (AOR = 3.91; 95%CI = 2.78, 5.49; p-value <0.001) อธิบายได้ว่า การตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ย่อมส่งผลกระทบต่อความสามารถของผู้ตี้มในด้านการรับรู้และการประมวลผลข้อมูล ทำให้ผู้ตี้มสูญเสียการควบคุมอารมณ์ การตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในปริมาณมากหรือปริมาณใดก็ตามสำหรับผู้ติดสุรา สามารถเพิ่มความรู้สึกร่วมตัวและอำนาจเหนือผู้อื่นได้ ความรู้สึกร่วมตัวและอำนาจและการควบคุมที่เพิ่มขึ้นจะทำให้มีแนวโน้มมากขึ้นที่จะทำร้ายหรือจะพยายามใช้อำนาจควบคุมผู้อื่น (*Domestic Violence: Explore the Issue*, n.d.) ดังนั้น การตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนจึงมีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อมารดา สอดคล้องกับการศึกษาของ การศึกษาของ Kim และคนอื่น ๆ ในประเทศเกาหลีใต้แบบระยะยาว ในมารดาที่เลี้ยงดูบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 2,150 คน พบว่าการตี้มของสามี เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อมารดา (AOR=2.66; 95% CI: 1.57, 4.49) (Kim et al., 2021) และการศึกษาของ Caetano และคนอื่น ๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ทำการศึกษาแบบภาคตัดขวางในผู้หญิง จำนวน 1,037 คน พบว่า การตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของ

สามี มีความสัมพันธ์กับผลกระทบในผู้หญิง 1.85 เท่า (AOR = 1.85; 95% CI = 1.25–2.73, $p < 0.01$) เมื่อเทียบกับผู้ที่สามีไม่ตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ (Caetano et al., 2019)

1.2) ความสัมพันธ์ระหว่างการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของมารดา กับผลกระทบต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิด

การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของมารดา มีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อมารดาอย่างน้อย 1 ชนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อธิบายได้ว่า มารดาที่มีการตีอย่างหนักเป็นประจำ มีโอกาสได้รับผลกระทบต่อมารดาเป็น 3.25 เท่า เมื่อเทียบกับมารดาที่ไม่ตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (AOR = 3.25; 95%CI = 1.58, 6.68; p -value = 0.001) มารดาที่มีการตีแต่ไม่ตีอย่างหนัก มีโอกาสได้รับผลกระทบต่อมารดาเป็น 1.77 เท่า เมื่อเทียบกับมารดาที่ไม่ตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (AOR = 1.77; 95%CI = 1.19, 2.63; p -value = 0.005) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Quigg และคนอื่น ๆ ได้ศึกษาความรุนแรงของผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ต่อผู้อื่น (AHTO) และความสัมพันธ์กับความเป็นอยู่ที่ดีในประเทศเวสต์และประเทศสหราชอาณาจักร ผู้ที่ตีเครื่องตีแอลกอฮอล์อย่างหนักเพิ่มความเสี่ยงต่อผลกระทบจากการตีของผู้อื่น 1.5 เท่า (AOR, 1.5, $p < 0.05$) (Quigg et al., 2019) การศึกษาของ Greenfield และคนอื่น ๆ ได้มีการศึกษาแนวโน้มของผลกระทบจากการตีของผู้อื่นต่อครอบครัว จากการศึกษาในระดับชาติ 4 ครั้งในประเทศสหรัฐอเมริกา ในระยะเวลา 15 ปี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000-2015 พบว่า การตีหนักของเหยื่อมีส่วนเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงในการได้รับผลกระทบจากการตีของคนอื่น (Greenfield et al., 2015) และการศึกษาของ Beckhoff และคนอื่น ๆ ในประเทศเดนมาร์ก ที่พบว่า การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของตนเอง เพิ่มความเสี่ยงต่อผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของผู้อื่น (Beckhoff et al., 2022)

2.1) ความสัมพันธ์ระหว่างการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน กับผลกระทบต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิด

การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อธิบายได้ว่า เด็กที่มีจำนวนสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนตีเครื่องตีแอลกอฮอล์อย่างหนัก 1 คน มีโอกาสได้รับผลกระทบเป็น 11 เท่า เมื่อเทียบกับเด็กที่ไม่มีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ (AOR = 11.1; 95%CI = 4.73, 26.44; p -value < 0.001) เด็กที่มีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนตีแต่ไม่ตีอย่างหนัก มีโอกาสได้รับผลกระทบเป็น 3 เท่า เมื่อเทียบกับเด็กที่ไม่มีสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ (AOR = 3.41; 95%CI = 1.41, 8.22; p -value = 0.006) สอดคล้องกับการศึกษาของ Perawas Preampruchcha และคนอื่น ๆ ในประเทศไทย ที่พบว่า ครัวเรือนที่มีนักตีอย่างหนักและมีความถี่ในการตีเป็นประจำ มีความเสี่ยงต่อผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของผู้อื่นต่อ

เด็ก เมื่อเทียบกับครัวเรือนที่ไม่มีนักตี๋ม (AOR=4.75 และ 1.92 ตามลำดับ) (Preampruchcha et al., 2022)และการศึกษาของ Laslett และคนอื่น ๆ เป็นการศึกษาในระดับนานาชาติใน 8 ประเทศรวมถึงประเทศไทย พบว่า ผลกระทบจากการตี๋มเครื่องแอลกอฮอล์ของผู้อื่นต่อเด็ก อยู่ในครอบครัวที่มีสมาชิกคนอื่น ๆ ตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์อย่างหนัก (Laslett et al., 2017)

2.2) ความสัมพันธ์ระหว่างการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของมารดากับผลกระทบต่อเด็ก อย่างน้อย 1 ชนิด

การตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของมารดา มีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อเด็กอย่างน้อย 1 ชนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อธิบายได้ว่า เด็กที่มีมารดาตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์อย่างหนักเป็นประจำ มีโอกาสได้รับผลกระทบเป็น 6 เท่าเมื่อเทียบกับเด็กที่มีมารดาไม่ตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ (AOR = 5.75; 95%CI = 1.69, 19.61; p-value=0.005) และเด็กที่มีมารดาตี๋มแต่ไม่ตี๋มอย่างหนัก มีโอกาสได้รับผลกระทบเป็น 4 เท่า เมื่อเทียบกับเด็กที่มีมารดาไม่ตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ (AOR = 4.23; 95%CI = 1.96, 9.16; p-value<0.001) สอดคล้องกับงานวิจัยในประเทศสหรัฐอเมริกาของ Guttmanova และคนอื่น ๆ แบบระยะยาว (Cohort Study) ในบิดาหรือมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูเด็กอายุไม่เกิน 5 ปี พบว่า การตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของบิดาหรือมารดา ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Guttmanova et al., 2017) และงานวิจัยของ Freisthler และคนอื่น ๆ แบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ (Mixed method) พบว่า ปริมาณการตี๋มที่เพิ่มขึ้นของบิดาหรือมารดา เพิ่มความเสี่ยงต่อผลกระทบจากการตี๋มของผู้อื่นต่อเด็ก (Freisthler et al., 2020)

5.3 ข้อจำกัดและจุดแข็ง

การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional analytical study) ซึ่งไม่อาจระบุความสัมพันธ์เชิงสาเหตุได้ อย่างไรก็ตามงานวิจัยนี้มีจุดแข็งคือ ใช้ขนาดตัวอย่างจำนวนมาก และเก็บข้อมูลตัวอย่างมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตร จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งมีความเป็นตัวแทนที่ดีของมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรของจังหวัดเพชรบูรณ์

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1) เนื่องจากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า การตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อมารดา ยังมีจำนวนคนอื่น ๆ ในครัวเรือนตี๋มหนักมากขึ้น ยิ่งเพิ่มความเสี่ยงต่อผลกระทบต่อมารดามากขึ้น จึงเสนอให้หน่วยงานระดับนโยบาย เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ควรออกกฎหมายหรือมาตรการ ห้ามสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน ตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในช่วงที่มารดาเลี้ยงดูบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี

2) เนื่องจากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า การตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อเด็ก ยังมีจำนวนคนอื่น ๆ ในครัวเรือนตีพิมพ์มากขึ้น ยิ่งเพิ่มความเสียหายต่อผลกระทบต่อเด็กมากขึ้น ขณะที่การตีพิมพ์ของมารดาเองก็มีผลกระทบต่อเด็กด้วย ยิ่งมารดาตีพิมพ์อย่างหนัก ยิ่งเพิ่มความเสียหายผลกระทบต่อเด็กมากขึ้น จึงเสนอให้หน่วยงานระดับนโยบาย เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรออกกฎหมายหรือมาตรการ ห้ามสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนรวมถึงมารดาตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ หากในครัวเรือนมีเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี

3) เนื่องจากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า การตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการได้รับผลกระทบต่อมารดาและต่อเด็ก และการตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ของมารดาเองมีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อมารดาและต่อเด็ก จึงเสนอให้หน่วยงานในระดับปฏิบัติการ เช่น การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ปกครองจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัดและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ควรจัดกิจกรรมการคัดกรองและการส่งเสริมสุขภาพในมารดาหรือเด็กที่เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบจากการตีพิมพ์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน เช่น ครัวเรือนที่มีสมาชิกในครัวเรือนตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์

4) เนื่องจากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ร้อยละของการได้รับผลกระทบจากการตีพิมพ์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนต่อมารดามีอัตราที่สูง และกรณีที่มีมารดาและเด็กได้รับผลกระทบ มีความสามารถในการเข้าถึงการบริการช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ น้อย ดังนั้น จึงเสนอให้หน่วยงานในระดับปฏิบัติการ เช่น พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ปกครองจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัดและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ควรจัดช่องทางในการสื่อสารและการขอรับการช่วยเหลือต่าง ๆ แก่มารดาที่ครัวเรือนมีสมาชิกในครัวเรือนคนอื่น ๆ ตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์

5.4.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาแบบติดตามในระยะยาว เพื่อให้มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับผลกระทบของการตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนกับผลกระทบต่อมารดาและต่อเด็ก

เอกสารอ้างอิง

- Beckhoff, G. B., Stock, C., & Bloomfield, K. (2022). Association between one's own consumption and harm from others' drinking: Does education play a role? *Scandinavian Journal of Public Health, 50*(2), 205–214.
<https://doi.org/10.1177/1403494820957848>
- Caetano, R., Cunradi, C. B., Alter, H. J., Mair, C., & Yau, R. K. (2019). Drinking and Intimate Partner Violence Severity Levels Among U.S. Ethnic Groups in an Urban Emergency Department. *Academic Emergency Medicine: Official Journal of the Society for Academic Emergency Medicine, 26*(8), 897–907.
<https://doi.org/10.1111/acem.13706>
- Callinan, S., Rankin, G., Room, R., Stanesby, O., Rao, G., Waleewong, O., Greenfield, T. K., Hope, A., & Laslett, A.-M. (2019). Harms from a partner's drinking: An international study on adverse effects and reduced quality of life for women. *The American Journal of Drug and Alcohol Abuse, 45*(2), 170–178.
<https://doi.org/10.1080/00952990.2018.1540632>
- Domestic Violence: Explore the Issue.* (n.d.). Retrieved 19 April 2023, from <http://hrlibrary.umn.edu/svaw/domestic/link/alcohol.htm>
- Freisthler, B., Wolf, J. P., Hodge, A. I., & Cao, Y. (2020). Alcohol Use and Harm to Children by Parents and Other Adults. *Child Maltreatment, 25*(3), 277–288.
<https://doi.org/10.1177/1077559519878514>
- George, M., & Devi, N. B. (2022). The lived experiences of the spouses of alcohol dependent partners: A phenomenological study. *Journal of Global Health Reports, 6*, e2022064. <https://doi.org/10.29392/001c.57376>
- Greenfield, T. K., Karriker-Jaffe, K. J., Kaplan, L. M., Kerr, W. C., & Wilsnack, S. C. (2015). Trends in Alcohol's Harms to Others (AHTO) and Co-occurrence of Family-Related AHTO: The Four US National Alcohol Surveys, 2000-2015. *Substance Abuse: Research and Treatment, 9*(Suppl 2), 23–31.
<https://doi.org/10.4137/SART.S23505>
- Guttmanova, K., Hill, K. G., Bailey, J. A., Hartigan, L., Small, C. M., & Hawkins, J. D. (2017). Parental Alcohol Use, Parenting, and Child On-Time Development. *Infant and Child Development, 26*(5), e2013. <https://doi.org/10.1002/icd.2013>

- Jiang, H., Laslett, A.-M., Kuntsche, S., Callinan, S., Waleewong, O., & Room, R. (2022). A multi-country analysis of informal caregiving due to others' drinking. *Drugs (Abingdon, England)*, *29*(6), 702–711.
<https://doi.org/10.1080/09687637.2021.1974342>
- Kaplan, L. M., Nayak, M. B., Greenfield, T. K., & Karriker-Jaffe, K. J. (2017). Alcohol's Harm to Children: Findings from the 2015 United States National Alcohol's Harm to Others Survey. *The Journal of Pediatrics*, *184*, 186–192.
<https://doi.org/10.1016/j.jpeds.2017.01.025>
- Kim, S., Choe, S.-A., & Cho, S.-I. (2021). Harmful alcohol use among mothers of under-five child: Findings from the Panel Study on Korean Children. *BMC Women's Health*, *21*(1), 159. <https://doi.org/10.1186/s12905-021-01316-2>
- Laslett, A.-M., Jiang, H., Kuntsche, S., Stanesby, O., Wilsnack, S., Sundin, E., Waleewong, O., Greenfield, T. K., Graham, K., & Bloomfield, K. (2020). Cross-sectional surveys of financial harm associated with others' drinking in 15 countries: Unequal effects on women? *Drug and Alcohol Dependence*, *211*, 107949.
<https://doi.org/10.1016/j.drugalcdep.2020.107949>
- Laslett, A.-M., Rankin, G., Waleewong, O., Callinan, S., Hoang, H. T. M., Florenzano, R., Hettige, S., Obot, I., Siengsounthone, L., Ibanga, A., Hope, A., Landberg, J., Vu, H. T. M., Thamarangsi, T., Rekve, D., & Room, R. (2017). A Multi-Country Study of Harms to Children Because of Others' Drinking. *Journal of Studies on Alcohol and Drugs*, *78*(2), 195–202. <https://doi.org/10.15288/jsad.2017.78.195>
- Moan, I. S., Bye, E. K., Storvoll, E. E., & Lund, I. O. (2019). Self-reported harm from others' alcohol, cigarette and illegal drug use in Norway. *Nordisk Alkohol- & Narkotikatidskrift*: NAT, *36*(5), 413–429.
<https://doi.org/10.1177/1455072519836372>
- Preampruchcha, P., Suwanno, N., Petchana, B., Kuemee, T., Tanaree, A., Nontarak, J., Balthip, K., Ratworawong, K., Hayiyani, N., Oumudee, N., Maneemai, O., Waleewong, O., Chotipanvithayakul, R., Nasueb, S., Rungruang, S., Chaiyasong, S., Saokaew, S., Intanont, T., Donraman, T., ... Vichitkunakorn, P. (2022). The effects of others' drinking on the harms to children in Thailand: Lessons from the WHO-ThaiHealth project. *PLoS One*, *17*(3), e0265641.
<https://doi.org/10.1371/journal.pone.0265641>

- Quigg, Z., Bellis, M. A., Grey, H., Webster, J., & Hughes, K. (2019a). Alcohol's harms to others in Wales, United Kingdom: Nature, magnitude and associations with mental well-being. *Addictive Behaviors Reports, 9*, 100162. <https://doi.org/10.1016/j.abrep.2019.100162>
- Quigg, Z., Bellis, M. A., Grey, H., Webster, J., & Hughes, K. (2019b). Alcohol's harms to others in Wales, United Kingdom: Nature, magnitude and associations with mental well-being. *Addictive Behaviors Reports, 9*, 100162. <https://doi.org/10.1016/j.abrep.2019.100162>
- Sundin, E., Galanti, M. R., Landberg, J., & Ramstedt, M. (2021). Severe harm from others' drinking: A population-based study on sex differences and the role of one's own drinking habits. *Drug and Alcohol Review, 40*(2), 263–271. <https://doi.org/10.1111/dar.13202>
- Sundin, E., Landberg, J., Galanti, M. R., Room, R., & Ramstedt, M. (2022). Country-Level Heavy Episodic Drinking and Individual-Level Experiences of Harm from Others' Drinking-Related Aggression in 19 European Countries. *European Addiction Research, 28*(2), 134–142. <https://doi.org/10.1159/000520079>
- Waleewong, O., Jankhotkaew, J., Thamarangsi, T., & Chaiyasong, S. (2017a). Prevalence of harm from others' alcohol drinking and the relationships with demographics and the respondents' drinking behaviors in Thailand. *Journal of Substance Use, 22*(6), 605–611. <https://doi.org/10.1080/14659891.2017.1283451>
- Waleewong, O., Jankhotkaew, J., Thamarangsi, T., & Chaiyasong, S. (2017b). Prevalence of harm from others' alcohol drinking and the relationships with demographics and the respondents' drinking behaviors in Thailand. *Journal of Substance Use, 22*(6), 605–611. <https://doi.org/10.1080/14659891.2017.1283451>
- White, A. M. (2020). Gender Differences in the Epidemiology of Alcohol Use and Related Harms in the United States. *Alcohol Research & Current Reviews, 40*(2), 01. <https://doi.org/10.35946/arcr.v40.2.01>

ภาคผนวก

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

โครงการวิจัยเรื่อง : อันตรายจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกในครัวเรือนต่อมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรและบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี ในจังหวัดเพชรบูรณ์

ผู้รับผิดชอบโครงการวิจัย : 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สอนทน
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล จันทร์มา
3. นางอัมพร สอนทน

เอกสารที่พิจารณา :

1. แบบเสนอเพื่อขอรับพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	ฉบับลงวันที่ 10	เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2566
2. โครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์	ฉบับลงวันที่ 10	เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2566
3. แบบคำชี้แจงอาสาสมัคร	ฉบับลงวันที่ 10	เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2566
4. แบบยินยอมอาสาสมัคร	ฉบับลงวันที่ 10	เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2566
5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	ฉบับลงวันที่ 10	เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2566
6. ประวัติผู้วิจัย		
7. ใบผ่านการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์		

ได้รับการพิจารณาและผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา โดยยึดหลักเกณฑ์ตามคำประกาศเฮลซิงกิ (Declaration of Helsinki) มีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิจัยได้ โดยให้ส่งรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัยทุก 6 เดือน แจ้งคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ในกรณีที่เกิดเปลี่ยนแปลงโครงการวิจัยหรือหยุดโครงการก่อนกำหนด รายงานเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่ร้ายแรงหรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด รายงานข้อมูลข่าวสารที่คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ควรได้รับระหว่างดำเนินการวิจัย และส่งรายงานฉบับสมบูรณ์เมื่อเสร็จสิ้นโครงการวิจัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.อดิศร เนาวนนท์)
ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

เลขที่ใบรับรอง : HE-175-2566

วันที่รับรอง : 27 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2566

วันที่หมดอายุ : 26 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2567

Ethics in Human Research Certificate Nakhon Ratchasima Rajabhat University

Protocol Title : Harm from household members's drinking to mothers who are responsible for raising children and their children under 5 years in Phetchabun province.

Principle Investigator : 1. Asst. Prof. Dr. Paithoon Sonthon
2. Asst. Prof. Dr. Narumon Janma
3. Mrs. Aumporn Sonthon

Reviewed Document :

1. Submission Form for Ethical Review	10 July 2023
2. Full Protocol	10 July 2023
3. Participant information sheet	10 July 2023
4. Informed consent form	10 July 2023
5. Research Instrument	10 July 2023
6. Principle Investigator's Curriculum Vitae	
7. Certificate of Attendance in Human subject protection Training	

Ethics in Human Research Committee, Nakhon Ratchasima Rajabhat University has reviewed and approved this research to be carried out according to this research in compliance with the declaration of Helsinki, ICH - GCP. The investigator shall provide reports to the committee concerning the progress of the research every 6 months as well as the amendment, termination, and all serious adverse and unanticipated events. The investigator shall submit the full protocol once the research is done.

(Associate Professor Dr. Adisorn Naowanondha)
Chairman of Ethics in Human Research Committee
Nakhon Ratchasima Rajabhat University

Certificate Number : HE-175-2023

Approval date : 27 July 2023
Expiry date : 26 July 2024

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์

แบบสอบถามสัมภาษณ์

เรื่อง ผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของสมาชิกในครัวเรือนต่อมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรและบุตรอายุไม่เกิน 5 ปี ในจังหวัดเพชรบูรณ์

คำชี้แจง : แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจและสังคมของมารดา พฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของมารดา อันตรายจากการตีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว เพื่อนและคนแปลกหน้าต่อมารดา ผลกระทบจากการตีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัวต่อมารดา การต้องดูแลผู้ตีแอลกอฮอล์และเด็กในความดูแลของมารดา ผลกระทบจากการตีแอลกอฮอล์ของเพื่อน คนแปลกหน้าในชุมชนต่อมารดา ผลกระทบจากการตีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัวต่อเด็ก การขอรับความช่วยเหลือ กรณีที่มารดาหรือเด็กในความดูแลเคยได้รับผลกระทบ และพฤติกรรมการตีแอลกอฮอล์ของผู้ตีหมักในครัวเรือนที่ส่งผลกระทบต่อตัวมารดามากที่สุด ซึ่งคำตอบของคุณ จะถูกเก็บเป็นความลับและไม่มีผลต่อตัวท่านในด้านใดทั้งสิ้น

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมค่าลงใน.....

แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 8 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจและสังคมของมารดา
- ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของมารดา
- ส่วนที่ 3 ผลกระทบจากการตีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว เพื่อนและคนแปลกหน้าต่อมารดา
- ส่วนที่ 4 ผลกระทบจากการตีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัวต่อมารดา
- ส่วนที่ 5 การต้องดูแลผู้ตีแอลกอฮอล์และเด็กในความดูแลของมารดา
- ส่วนที่ 6 ผลกระทบจากการตีแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัวต่อเด็กในความดูแล
- ส่วนที่ 7 การขอรับความช่วยเหลือ กรณีที่มารดาหรือเด็กในความดูแลเคยได้รับผลกระทบ
- ส่วนที่ 8 พฤติกรรมการตีแอลกอฮอล์ของผู้ตีหมักในครัวเรือนที่ส่งผลกระทบต่อมารดามากที่สุด

ขอขอบคุณอาสาสมัครทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สอนทน
หัวหน้าโครงการวิจัยและคณะผู้วิจัย

คำถามคัดกรอง

1) คุณมีบุตร (รวมถึงบุตรบุญธรรม/ลูกติดของสามี) อายุต่ำกว่า 18 ปี ที่ต้องดูแลและพักอาศัยอยู่ในครัวเรือนเดียวกับคุณหรือไม่?

1) ไม่มี

2) มี.....คน

2) คุณมีบุตร (รวมถึงบุตรบุญธรรม/ลูกติดของสามี) อายุไม่เกิน 5 ปี ที่ต้องดูแลและพักอาศัยอยู่ในครัวเรือนเดียวกับคุณหรือไม่?

1) ไม่มี

2) มี.....คน

3) คุณยังมีเด็กคนอื่นๆ (ลูกของพี่หรือน้องหรือญาติ) อายุต่ำกว่า 18 ปี ที่ต้องดูแลและพักอาศัยอยู่ในครัวเรือนเดียวกับคุณ หรือไม่ ?

1) ไม่มี

2) มี.....คน

ส่วนที่ 3 ผลกระทบจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว เพื่อนและคนแปลกหน้าต่อมารดา

คนอื่น ในที่นี้หมายถึง คนอื่นๆ ทุกคนที่ไม่ใช่ตัวคุณ เป็นไปได้ทั้งคนในครอบครัว(ลูก สามี พ่อแม่) เพื่อน เพื่อนร่วมงาน คนในชุมชนรวมทั้งคนแปลกหน้าที่ไม่รู้จัก

คำถามต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับผลกระทบจากการดื่มของคนในครอบครัว เพื่อนและคนแปลกหน้า ต่อตัวคุณ

ข้อ	ผลกระทบจากการดื่มของคนในครอบครัว เพื่อนและคนแปลกหน้าต่อตัวคุณ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา	ความถี่			ถ้าเคย บุคคลดังกล่าวเป็นใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
		ไม่เคย	1-2 ครั้ง	3 ครั้งขึ้นไป	สามี	คนในครอบครัวที่ไม่ใช่สามี	เพื่อน	คนแปลกหน้า
1	คุณเคยถูกคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ ดุด่าว่ากล่าว ตะคอก ดูถูก เหยียดหยาม หยาบคาย ดูหมิ่นและทะเลาะ							
2	คุณเคยถูกคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ ฝึก ดึง							
3	คุณเคยถูกคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ ทำร้ายร่างกาย (ทุบ ตบ ตี แตะ ต่อย)							
4	คุณเคย ถูกคนอื่นที่ดื่มแอลกอฮอล์ ทำลายข้าวของหรือทรัพย์สินของคุณ							
5	คุณเคย เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุทางถนน ที่เกิดจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนอื่น (เช่น เป็นผู้โดยสาร คู่กรณี ได้รับลูกหลง บาดเจ็บหรือทรัพย์สินเสียหาย)							
6	บ้าน รถ หรือทรัพย์สินต่างๆของคุณ เคยได้รับความเสียหาย เพราะการดื่มแอลกอฮอล์ของคนอื่น							
7	คุณเคย โดยสารหรือนั่งรถไปกับคนขับรถที่ดื่มแอลกอฮอล์							
8	คุณเคย ถูกรบกวน โดยคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ในระหว่างงานเลี้ยงหรือสถานที่ส่วนบุคคลอื่น ๆ							
9	คุณเคย รู้สึกว่าถูกข่มขู่หรือรู้สึกกลัว คนที่ดื่มแอลกอฮอล์ในบ้านตนเอง/ในสถานที่ส่วนบุคคลอื่น ๆ							
10	คุณเคย มีปัญหาครอบครัวหรือปัญหาชีวิตสมรส เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนอื่น							
11	คุณเคย มีปัญหากับเพื่อน หรือเพื่อนบ้าน เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนอื่น							
12	คุณเคย มีปัญหาทางการเงิน เช่น ไม่มีเงินพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนอื่น							

ส่วนที่ 4 ผลกระทบจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัวต่อมารดา

4.1) ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา มีสมาชิกในครัวเรือนของคุณ (ไม่รวมตัวคุณ) ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีกี่คน

1) ไม่มี (ยุดิ)

2) มีคน (ถามต่อ)

4.2) ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา สมาชิกในครอบครัวของคุณ(ไม่รวมตัวคุณ) มี “คนที่ดื่มหนัก(ค่อนข้างหนัก)” หรือ “คนที่ดื่มปริมาณมากๆในบางครั้ง” บ้างหรือไม่

1) ไม่มี

2) มีคน

ส่วนที่ 5 การต้องดูแลผู้ติ่มแอลกอฮอล์และเด็กในความดูแลของมารดา

สิ่งที่ต้องทำหรือต้องจัดการ เนื่องมาจากการติ่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว

5.1 การต้องดูแลผู้ติ่มแอลกอฮอล์และเด็กในความดูแล ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา		ความถี่		
		ไม่เคย	1-2 ครั้ง	3 ครั้งขึ้นไป
1	คุณเคย ดูแลคนในครอบครัวหรือเพื่อนที่ติ่มแอลกอฮอล์ เนื่องมาจากการติ่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว			
2	คุณเคย ต้องดูแลเด็กหรือคนอื่นๆ เพิ่มมากขึ้น เนื่องมาจากการติ่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว			
3	คุณเคย ต้องทำความสะอาดบ้าน หลังจากการติ่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว			
4	คุณเคย ต้องคอยไปรับหรือคอยไปส่งคนในครอบครัวหรือเพื่อน เนื่องจากการติ่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว			

ส่วนที่ 6 ผลกระทบจากการติ่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัวต่อเด็กในความดูแล

ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา เด็กอายุในความดูแลคุณ เคยได้รับผลกระทบเนื่องมาจากการติ่มของคนในครอบครัวหรือไม่ (รวมการติ่มของคุณ) โดยทำเครื่องหมาย "✓" ลงในช่องคำตอบที่เป็นจริงเพียงข้อเดียว

ข้อ	ผลกระทบจากการติ่มของคนในครอบครัวต่อเด็กอายุ ไม่เกิน 5 ขวบ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา	ความถี่ของผลกระทบ		
		ไม่เคย	1-2 ครั้ง	3 ครั้งขึ้นไป
1	เด็กที่คุณดูแล ถูกทอดทิ้งหรือถูกปล่อยให้อยู่ในสถานการณ์ที่ไม่ปลอดภัย เนื่องจากการติ่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว			
2	เด็กที่คุณดูแล ถูกดูตัวอย่างรุนแรง เนื่องจากการติ่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว			
3	เด็กที่คุณดูแล ถูกตีหรือถูกทำร้ายร่างกาย เนื่องจากการติ่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว			
4	เด็กที่คุณดูแล อยู่ในเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัว เนื่องจากการติ่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว			
5	เด็กที่คุณดูแล ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานคุ้มครองเด็ก และเยาวชน เนื่องจากการติ่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว			
6	คุณเคย มีเงินไม่เพียงพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูเด็กที่คุณดูแล เนื่องจากการติ่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว			
7	โปรดระบุ จำนวนเด็กอายุไม่เกิน 5 ขวบที่ได้รับผลกระทบดังกล่าวข้างต้นคน		
8	โปรดระบุจำนวนเด็กอายุไม่เกิน 18 ขวบที่ได้รับผลกระทบดังกล่าวข้างต้นคน		
9	ผู้ที่ติ่มแอลกอฮอล์นั้น เกี่ยวข้องอย่างไรกับเด็ก? (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	☐ 1.พ่อ ☐ 2.พ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง ☐ 3.แม่ ☐ 4.พี่น้อง ☐ 5.ญาติฝ่ายพ่อ ☐ 6.ญาติฝ่ายแม่ ☐ 7.อื่นๆระบุ.....		
10	ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา เด็กอายุไม่เกิน 5 ขวบในความดูแลคุณ เคยได้รับผลกระทบดังกล่าวข้างต้น จากการติ่มแอลกอฮอล์ของคุณหรือไม่?	☐ 1.เคย ☐ 2.ไม่เคย		
11	ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา เด็กอายุไม่เกิน 18 ขวบในความดูแลคุณ เคยได้รับผลกระทบดังกล่าวข้างต้น จากการติ่มแอลกอฮอล์ของคุณหรือไม่?	☐ 1.เคย ☐ 2.ไม่เคย		

12. ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ระดับผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเด็กในความดูแลของคุณ อยู่ในระดับใด?

จากคะแนนความรุนแรง 1 ถึง 10 โดย 1 หมายถึงรุนแรงน้อยที่สุด และ 10 หมายถึงรุนแรงมากที่สุด

รุนแรงน้อยที่สุด	รุนแรงปานกลาง								รุนแรงมากที่สุด
1 ไม่มีผลเลย	2	3	4	5	6	7	8	9	10

ส่วนที่ 7 การขอรับความช่วยเหลือ กรณีที่มารดาหรือเด็กในความดูแลเคยได้รับผลกระทบ

ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา กรณีที่คุณหรือเด็กในความดูแลเคยได้รับผลกระทบจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว (หากไม่เคย ให้ยุติการตอบ)

ข้อ	การใช้บริการความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา	ความถี่		
		3 ครั้งขึ้นไป	1-2 ครั้ง	ไม่เคย
1	คุณเคย ต้องโทรศัพท์ขอความช่วยเหลือจากตำรวจ เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว			
2	คุณเคย ต้องไปรับบริการแผนกฉุกเฉินที่โรงพยาบาลหรืออนรักษาทันทีในโรงพยาบาล เพราะได้รับบาดเจ็บ เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว			
3	คุณเคย ต้องไปพบแพทย์ พยาบาล ที่สถานบริการสาธารณสุขต่างๆ รวมถึงการซื้อยา เพื่อรักษาตนเองที่ร้านขายยา เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว			
4	คุณเคย ไปรับบริการหรือขอคำปรึกษาที่ศูนย์บริการต่างๆ (เช่น สายด่วนฮอทไลน์ มูลนิธิ เพื่อสังคมต่างๆ กลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน) เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว			
5	คุณเคย ต้องไปขอความช่วยเหลือหรือขอคำแนะนำจากผู้นำชุมชน เพื่อน เพื่อนบ้าน หรือหน่วยบริการอื่นๆ เนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว			

ส่วนที่ 8 พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ดื่มหนักในครัวเรือนที่ส่งผลกระทบต่อมารดามากที่สุด

ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา “คนที่ดื่มหนัก(ค่อนข้างหนัก)” หรือ “คนที่ดื่มปริมาณมากๆในบางครั้ง” ในบ้านเดียวกับคุณที่ส่งผลกระทบต่อตัวคุณมากที่สุด (เลือก 1 คน)

- 1) ไม่มีคนดื่มหนัก (ให้ยุติ) 2) มีคนดื่มหนัก แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อตัวคุณ (ให้ยุติ)
 3) มีคนดื่มหนัก โดยคนที่ส่งผลกระทบต่อตัวคุณมากที่สุด คือ คนดังต่อไปนี้

1) คนที่ดื่มหนักดังกล่าว มีความสัมพันธ์กับคุณอย่างไร

- 1) สามี/แฟน 2) พ่อตนเอง/พ่อสามี/แม่ตนเอง/แม่สามี
 3) ปู่ย่า/ตายาย 4) พี่ชาย น้องชาย พี่สาวน้องสาว
 5)ญาติคนอื่น ๆ ลุง ป้า น้า อา 6) อื่นๆ โปรดระบุ.....

2) เพศของคนดื่มหนักคนนั้น 1) ชาย 2) หญิง

3) อายุของคนดื่มหนักคนนั้น.....ปี

4) คนที่ดื่มหนักคนนั้น ดื่มบ่อยครั้งเพียงใด

- 1) ทุกวัน (7 วันต่อสัปดาห์) 2) เกือบทุกวัน (5-6 วันต่อสัปดาห์)
 3) วันเว้นวัน (3-4 วันต่อสัปดาห์) 4) ทุกสัปดาห์ (1-2 วันต่อสัปดาห์)
 5) ทุกเดือน (2-3 วันต่อเดือน) 6) นานๆ ครั้ง (1 วันต่อเดือน)
 7) นานๆ ครั้ง (น้อยกว่าเดือนละครั้ง)

5) คนที่ดื่มหนักคนนั้น ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดใดมากที่สุด

- 1) เบียร์ 2) สุราขาว/สุรากลั่นในชุมชน
 3) สุราสี/สุราแดง 4) เหล้าดองยา/สุราจีน
 5) ไวน์/ไวน์คูลเลอร์/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์พร้อมดื่ม 6) สุราแช่พื้นเมือง เช่น สาโท กระจ่าง

6) คนที่ดื่มหนักคนนั้น เวลาที่ดื่มหนัก มีอาการอย่างไร

- 1) เมากจนไม่สามารถยืนได้/หมดสติ 2) เมากมีอาการอื่นไม่ตรง พุดจาไม่รู้เรื่อง
 3) รู้ว่าดื่มมา ได้กลิ่นแอลกอฮอล์ในลมหายใจ

7) คนที่ดื่มหนักคนนั้น ส่วนใหญ่ดื่มในบ้านหรือนอกบ้าน 1) นอกบ้าน 2) ในบ้าน

ภาคผนวก ค ประวัติคณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ-นามสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สอนทน
Assistant Dr. Paithoon Sonthon
2. ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์
3. ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก
สาขาสาธารณสุขศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ 83 ม.11 ถนนสระบุรี-หล่มสัก
ตำบลสะเดียง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ 67000
sonthon_pai@hotmail.com

5. ประวัติการศึกษา

สาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาบริหาร
สาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล
สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต วิชาเอก สาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญเป็นพิเศษ

ระบาดวิทยาโรคไม่ติดต่อและไม่ติดต่อ แผนและนโยบาย
สาธารณสุข และระบาดวิทยาการเสพติด

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย: ผลกระทบของการสูบบุหรี่และการสัมผัส
บุหรี่ยี่มือสองระหว่างตั้งครรภ์ของหญิงตั้งครรภ์ที่ส่งผลกระทบต่อ
ทารกแรกเกิดในครรภ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ แหล่งทุน ศูนย์วิจัยและ
จัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) ปี 2561

หัวหน้าโครงการวิจัย: ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สุขภาพ
เกี่ยวกับโรคเบาหวานการจัดการตนเองในผู้ป่วยโรคเบาหวานและ
ผลลัพธ์ทางคลินิก ในผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 แหล่งทุน ทุน
สนับสนุนการจัดทำผลงานทางวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบูรณ์ 50,000 บาท ปี 2562

หัวหน้าโครงการวิจัย: การวิเคราะห์การสำรวจพฤติกรรม การสูบบุหรี่และการดื่มสุราในระดับชาติ แหล่งทุน ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
50,000 บาท ปี 2563

8. ผลงานตีพิมพ์

- Sonthon, P., Janma, N., & Saengow, U. (2021). Association between age at first alcohol use and heavy episodic drinking: An analysis of Thailand's smoking and alcohol drinking behavior survey 2017. PLOS ONE, 16(11), e0259589. Public Library of Science.
- ไพฑูรย์ สอนทน และอัมพร สอนทน. (2564). การได้รับวันบุหรี่มือสองในบ้านระหว่างตั้งครรภ์กับน้ำหนักทารกแรกเกิดน้อย. Thai Journal of Public Health, 51(2),92–100.
- ไพฑูรย์ สอนทน และอัมพร สอนทน. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานกับการจัดการตนเองในผู้ป่วยโรคเบาหวานของผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2. วารสารการพยาบาลและสุขภาพ, 14(2), 86–100.
- ไพฑูรย์ สอนทน. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สุขภาพกับการควบคุมน้ำตาลของผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2. Thai Journal of Public Health, 50(1), 76-88.
- ไพฑูรย์ สอนทน และอัมพร สอนทน. (2562). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสัมผัสบุหรี่มือสองในบ้านระหว่างตั้งครรภ์ของหญิงตั้งครรภ์ จังหวัดเพชรบูรณ์. Thai Journal of Public Health, 49(3), 350-362.

ผู้ร่วมวิจัย

1. ชื่อ-นามสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล จันทร์มา
Assistant Dr.Narumon Janma
2. ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์
3. ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
4. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก
สาขาสาธารณสุขศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ 83 ม.11 ถนนสระบุรี-หล่มสัก
ตำบลสะเตียง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ 67000
Dominiger2524@hotmail.com
5. ประวัติการศึกษา
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขา การพัฒนาสุขภาพชุมชน
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร
ครุศาสตรบัณฑิต(สุศึกษา) สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญเป็นพิเศษ
พฤติกรรมสุขภาพและระบาดวิทยาการเสพติด
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย
หัวหน้าโครงการวิจัย: ผลกระทบด้านต่าง ๆ ของกัญชา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ ในจังหวัดเพชรบูรณ์ แหล่งทุน ศูนย์วิจัยปัญหาการเสพติด (ศศก.) ปี 2563

7. ผลงานตีพิมพ์

ไพฑูรย์ สอนทน, อัมพร สอนทน (2562). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสัมผัสขลุ่ยมือสองในบ้านระหว่างตั้งครรภ์ของหญิงตั้งครรภ์จังหวัดเพชรบูรณ์. วารสารสาธารณสุขศาสตร์, 49(3): 350-62.

ไพฑูรย์ สอนทน, อัมพร สอนทน (2564). การได้รับควันขลุ่ยมือสองในบ้านระหว่างตั้งครรภ์กับน้ำหนักทารกแรกเกิดน้อย. วารสารสาธารณสุขศาสตร์, 51(3): 92-100.

ภาคผนวก ง
ภาพกิจกรรมโครงการ

ประชุมชี้แจงโครงการวิจัยและวิธีการเก็บข้อมูลแก่พื้นที่

ของที่ระลึกตอบแทนอาสาสมัคร

กิจกรรมการเก็บข้อมูล

